

**នៅចំពោះមុខអង្គបុរេជំនុំជម្រះ
អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា**

ព័ត៌មានពិស្តារអំពីការដាក់ឯកសារ

សំណុំរឿងលេខ: ០០៣/០៧-០៩-២០០៩-អ.វ.ត.ក/ក.ស.ច.ស
ភាគីដាក់ឯកសារ: សហមេធាវី
ដាក់ជូន: សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត
ភាសាដើម: អង់គ្លេស
កាលបរិច្ឆេទឯកសារ: ថ្ងៃទី២៣ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៣

ឯកសារបកប្រែ
TRANSLATION/TRADUCTION
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ (Date): 06-May-2013, 10:02
CMS/CFO: Phok Chanthan

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ ស្នើឡើងដោយភាគីដាក់ឯកសារ: សម្ងាត់បំផុត
ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារដោយ ក.ស.ច.ស ឬ អង្គជំនុំជម្រះ: សម្ងាត់បំផុត/Strictly Confidential
ចំណាត់ថ្នាក់ប្រភេទឯកសារ: ប្តូរទៅជាសាធារណៈ
ពិនិត្យឡើងវិញចំពោះឯកសារចំណាត់ថ្នាក់ណែនាំអាសន្នៈ
ឈ្មោះមន្ត្រីកត់ត្រា:
ហត្ថលេខា:

**លិខិតសុំការអនុញ្ញាតបន្ថែមចំនួនទំព័រដែលបានកំណត់
និង**

**សារណាវិទ្យាសាស្ត្របរិស្ថានសហមេធាវីទៅនឹងសេចក្តីសន្និដ្ឋានបន្ថែមរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាស្តីពី
ទំនាស់ដល់ប្រយោជន៍របស់មេធាវីដែលបានទទួលការតែងតាំង**

ដាក់ដោយ៖

សហមេធាវី

អាង ឧត្តម
Michael G. KARNAVAS

ផ្ញើជូន៖

សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិ៖

ចៅក្រម Mark HARMON

សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ៖

Andrew CAYLEY

អង្គការគាំពារការការពារក្តី៖

Isaac ENDELEY

ចម្លងជូន៖

សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតជាតិ៖

ចៅក្រម យូ ប៊ុនឡុង

សហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិ៖

ជា លាង

សារណាវិញ្ញាបនបត្រសហមេធាវីទៅនឹងសេចក្តីសន្និដ្ឋានបន្ថែមរបស់

សហព្រះរាជអាជ្ញាស្តីពីទំនាក់ទំនងរបស់ប្រយោជន៍

Original EN: 00901422-00901443

លិខិតសុំការអនុញ្ញាត

លោក អាង ឧត្តម និង លោក Michael G. KARNAVAS (“សហមេធាវី”) ស្នើសុំការអនុញ្ញាតបន្ថែម ចំនួនទំព័រដែលបានកំណត់ក្នុងការដាក់សារណាតបរបស់ខ្លួន ទៅនឹងសេចក្តីសន្និដ្ឋានបន្ថែមរបស់សហព្រះ រាជអាជ្ញាទៅលើទំនាស់ផលប្រយោជន៍របស់សហមេធាវីដែលបានទទួលការតែងតាំង។ ប្រសិនបើលិខិតសុំ ការអនុញ្ញាតនេះត្រូវបានបដិសេធមិនទទួលយក សហមេធាវីស្នើសុំបន្ថែមពេលវេលាចំនួនមួយថ្ងៃ ដើម្បី កោសលុប និងកែសម្រួលសារណាឆ្លើយតបដែលភ្ជាប់មកជាមួយ។ ដោយសារបញ្ហាគតិយុត្តិដែល ពាក់ព័ន្ធនឹងសារណាទាំងនេះជាបញ្ហាបន្ទាន់នោះ សហមេធាវីស្នើសុំការអនុញ្ញាតដាក់សារណានេះជាភាសា អង់គ្លេសសិន ហើយយើងខ្ញុំនឹងដាក់សំណៅជាភាសាខ្មែរតាមក្រោយ ក្នុងពេលឆាប់បំផុតដែលខ្លួនអាចធ្វើ បាន អនុលោមតាមមាត្រា ៧.២ នៃសេចក្តីណែនាំអនុវត្តន៍ស្តីពីការដាក់ឯកសារ។

សូមលោកចៅក្រមមេត្តាទទួលយកលិខិតសុំការអនុញ្ញាតនេះដោយគោរព។

អាង ឧត្តម

Michael G. KARNAVAS

សហមេធាវី

ចុះហត្ថលេខានៅភ្នំពេញ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា នៅថ្ងៃទី ២៣ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៣

សារណាឆ្លើយតប

លោក អាង ឧត្តម និង លោក Michael G. KARNAVAS (“សហមេធាវី”) អនុលោមតាមសេចក្តីសម្រេចលើកទី២ របស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិ និងដីកាកំណត់កាលបរិច្ឆេទជាថ្មីពាក់ព័ន្ធនឹងសំណើសុំតែងតាំងសហមេធាវីដែលបានទទួលការតែងតាំង (“សេចក្តីសម្រេចលើកទី២ និង ដីកាកំណត់កាលបរិច្ឆេទជាថ្មី”)¹ តទៅនេះសូមឆ្លើយតប² ទៅនឹងសេចក្តីសន្និដ្ឋានបន្ថែមរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាទៅលើទំនាស់ផលប្រយោជន៍របស់សហមេធាវីដែលបានទទួលការតែងតាំង (“សេចក្តីសន្និដ្ឋានបន្ថែម”)³ ដោយសារសំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ដែលថា ការតែងតាំងសហមេធាវីដែលបានទទួលការតែងតាំងសម្រាប់ការពារក្តីមួយរួចហើយត្រូវបានបដិសេធ ដោយផ្អែកលើទំនាស់ផលប្រយោជន៍ដែលមិនអាចសម្របសម្រួលបាន (“សំណើ”)⁴ សេចក្តីសន្និដ្ឋានបន្ថែមនេះត្រូវបានធ្វើឡើងដោយសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិគឺលោក Cayley តែម្នាក់ឯង ដោយសហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិលោកស្រី ជា លាង មិនបានបង្ហាញជំហររបស់ខ្លួនទៅលើទំនាក់ទំនងរវាងអង្គច្បាប់ និងអង្គហេតុ ដែលបានលើកឡើងសមភាពអន្តរជាតិរបស់លោកស្រីទេ⁵។ ស្រដៀងគ្នាដែរ សេចក្តីសម្រេចលើកទី២ និង ដីកាកំណត់កាលបរិច្ឆេទជាថ្មី ក៏ដូចជាដីកាកំណត់កាលបរិច្ឆេទទីមួយ⁶ ដែរ គឺត្រូវបានចេញដោយសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិលោកចៅក្រម Mark Harmon តែម្នាក់ឯង ដោយសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតជាតិលោកចៅក្រម យូ ប៊ុនឡេង មិនបានបង្ហាញ

¹ សេចក្តីសម្រេចលើកទី២ របស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិ និងដីកាកំណត់កាលបរិច្ឆេទជាថ្មីពាក់ព័ន្ធនឹងសំណើសុំតែងតាំងសហមេធាវីដែលបានទទួលការតែងតាំង, ថ្ងៃទី ១៩ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៣, ឯកសារ D56/5។

² តទៅនេះហៅថា “សារណាឆ្លើយតបបន្ថែម”។

³ សេចក្តីសន្និដ្ឋានបន្ថែមរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាទៅលើទំនាស់ផលប្រយោជន៍របស់សហមេធាវីដែលបានទទួលការតែងតាំង, ថ្ងៃទី ៣ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៣, ឯកសារ D56/7។

⁴ សំណើដែលថា ការតែងតាំងសហមេធាវីដែលបានទទួលការតែងតាំងត្រូវបានបដិសេធដោយផ្អែកលើទំនាស់ផលប្រយោជន៍ដែលមិនអាចសម្របសម្រួលបាន, ថ្ងៃទី ២៤ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១២, ឯកសារ D56/1។

⁵ ទាំងសំណើ ទាំងសេចក្តីសន្និដ្ឋានបន្ថែមពុំមានហត្ថលេខារបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិ លោកស្រី ជា លាង ទេ។ ការពិតសំណើនេះកំណត់ថា គេគ្រាន់តែចម្លងជូនលោកស្រីនូវសេចក្តីសន្និដ្ឋាននោះតែប៉ុណ្ណោះ តែទំនងជាបង្ហាញថាសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិលោក Cayley និងបុគ្គលិកអន្តរជាតិរបស់គាត់កំពុងបំពេញការងារដោយពុំមានការចូលរួម ឬការអនុម័តនានាពីសមភាគីរបស់គាត់ទេ។

⁶ សេចក្តីសម្រេច និង ដីកាកំណត់កាលបរិច្ឆេទជាថ្មីពាក់ព័ន្ធនឹងសំណើសុំតែងតាំងសហមេធាវីដែលបានទទួលការតែងតាំង, ថ្ងៃទី ១១ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១៣, ឯកសារ D56/3។ សូមមើលផងដែរ ដីកាកំណត់កាលបរិច្ឆេទជាថ្មីពាក់ព័ន្ធនឹងសំណើសុំតែងតាំងសហមេធាវីដែលបានទទួលការតែងតាំង, ថ្ងៃទី ២៨ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១៣, ឯកសារ D56/4។

សារណាឆ្លើយតបរបស់សហមេធាវីទៅលើសេចក្តីសន្និដ្ឋានបន្ថែមរបស់

សហព្រះរាជអាជ្ញាស្តីពីទំនាស់ផលប្រយោជន៍

ទំព័រ ៤ នៃ ៣៣

ជំហររបស់ខ្លួនទេ⁷។ ដោយសារបែបបទការងារនៅ អ.វ.ត.ក អនុញ្ញាតឱ្យសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ និង សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិអាចបំពេញការងារដោយឯករាជ្យពីសមភាគីជាតិ ឬទោះមានការជំទាស់ពីសមភាគីជាតិក៏ដោយនោះ ទើបសហមេធាវីសូមធ្វើការឆ្លើយតបដូចខាងក្រោម។ សហមេធាវីមានរយៈពេល ១០ ថ្ងៃនៃថ្ងៃធ្វើការ ចាប់ពីថ្ងៃទទួលដំណឹងពីសេចក្តីសន្និដ្ឋានបន្ថែម ដើម្បីដាក់សារណាឆ្លើយតបមួយ។ ដោយសារការជូនដំណឹងត្រូវបានធ្វើឡើងនៅថ្ងៃទី ៩ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៣ និង ដោយសារយើងខ្ញុំប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រក្នុងការគណនាដូចសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិលោក Cayley យកមកប្រើដែរ ពោលគឺចាប់ផ្តើមរាប់មួយថ្ងៃបន្ទាប់ពីថ្ងៃទទួលដំណឹងនោះ (មិនរាប់ថ្ងៃទទួលដំណឹងទេ) កាលបរិច្ឆេទចុងក្រោយសម្រាប់ដាក់សារណានេះគឺថ្ងៃទី ២៦ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៣ ហេតុនេះសារណានេះបានដាក់ទាន់ពេលកំណត់។ សហមេធាវីសូមលើកឡើងថា សេចក្តីសន្និដ្ឋានបន្ថែមដែលបានដាក់ និងជំនួសសំណើ គួរតែត្រូវបានបដិសេធពោល។

I. កំណត់សម្គាល់បឋម

1. នៅក្នុងសេចក្តីសន្និដ្ឋានបន្ថែមរបស់ខ្លួន សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិលោក Cayley បានលើកឡើងនូវទង្វើករណីមួយបែបប្រឈមលោក ដែលចេញហួសពីវិសាលភាពនៃសេចក្តីសម្រេចលើកទី២ និង ដឹកកំណត់កាលបរិច្ឆេទជាថ្មី ជាទង្វើករណីមួយដែលដាក់បន្ថែម និងមិនពាក់ព័ន្ធនឹងទង្វើករណីនានាដែលបានលើកឡើងដើម្បីគាំទ្រដល់សំណើសុំកំណត់កាលបរិច្ឆេទជាថ្មីរបស់ខ្លួន⁸។ ទោះបីសំណើនោះមានទង្វើករណីមួយពេញលេញ ពោលគឺអត្ថិភាពនៃទំនាស់ផលប្រយោជន៍ដែលមិនអាចសម្របសម្រួលបាន⁹ ក៏ដោយ ក៏សេចក្តីសន្និដ្ឋានបន្ថែមបានបញ្ចូលទង្វើករណីបន្ថែមមួយគឺ

⁷ ទាំងសេចក្តីសម្រេច និងដីកានានាដែលពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហាទំនាស់ផលប្រយោជន៍ដែលបានលើកឡើងដោយ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិលោក Cayley ពុំមានហត្ថលេខារបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតជាតិលោកចៅក្រម យូ ប៊ុនឡេង ទេ។ ពុំមានកំណត់ហេតុបង្ហាញថា តើលោកចៅក្រម យូ ប៊ុនឡេង បានបញ្ចេញមតិយោបល់ទៅលើបញ្ហានេះជាមួយសមភាគីគាត់គឺសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិលោកចៅក្រម Mark Harmon ឬយ៉ាងណាទេ។

⁸ សំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិដើម្បីកំណត់កាលបរិច្ឆេទជាថ្មីក្នុងការដាក់សេចក្តីសន្និដ្ឋាន (“សំណើសុំកំណត់កាលបរិច្ឆេទជាថ្មី”), ថ្ងៃទី ១៥ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៣, ឯកសារ D56/4/3។

⁹ ចំណងជើងរបស់សំណើ (ក៏ដូចបញ្ហានៅក្នុងខ្លឹមសារដែរ) កត់សម្គាល់ពីពាក្យថា “Basis” (“មូលដ្ឋាន”) មានន័យជាឯកវចនៈ ឬមួយ ផ្ទុយពីពាក្យថា “Bases” ជាពហុវចនៈ ឬច្រើន។ ប្រសិនបើសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិលោក Cayley បានលើកឡើងនូវសារណារឿយតបរបស់សហមេធាវីទៅលើសេចក្តីសន្និដ្ឋានបន្ថែមរបស់

“ការបាត់បង់ទំនុកចិត្តពីសាធារណជនទៅលើ អ.វ.ត.ក និង កិច្ចការរដ្ឋបាលរបស់អង្គជំនុំជម្រះ”¹⁰។ ទោះបីសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិលោក Cayley មានសេរីភាពក្នុងការលើកឡើងនូវបញ្ហាគតិយុត្តិធម៌ដែលគាត់គិតថាសមរម្យនៅក្នុងសំណើរបស់ខ្លួន ដែលសុំឱ្យសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ (“ក.ស.ច.ស”) បដិសេធការតែងតាំងរបស់អង្គការគាំពារការការពារក្តី (“DSS”) ចំពោះសហមេធាវីដើម្បីធ្វើជាតំណាងលោក មាស មុត ក្នុងសំណុំរឿង ០០៣ ប្រសិនបើទទ្ធិករណ៍មួយហួសឆ្ងាយពីវិសាលភាពនៃដីកាមួយនោះ ការអនុវត្តន៍ជាធម្មតា និងតាមក្រមសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈគឺអាចឱ្យភាគីសុំការអនុញ្ញាតក្នុងការលើកឡើងទទ្ធិករណ៍បន្ថែមបាន។ ទោះបីក្នុងករណីដែលសហមេធាវីមានឱកាសក្នុងការឆ្លើយតបក៏ដោយ ក៏ទង្វើបែបនេះបង្ហាញពីចម្ងល់ទៅលើភាពជាក់ស្តែងនៃសំណើសុំកំណត់កាលបរិច្ឆេទជាថ្មីរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិលោក Cayley។ ផ្នែកមួយនៃសេចក្តីសន្និដ្ឋានបន្ថែមក៏ជាចម្លើយតបទៅនឹងសារណាតបរបស់សហមេធាវីដែរ¹¹។ នេះមិនមែនជាគោលបំណងមួយ ក្នុងចំណោមគោលបំណងនានាដើម្បីឱ្យសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិលោក Cayley ធ្វើការស្នើសុំដាក់សេចក្តីសន្និដ្ឋានបន្ថែមទេ។ ការយកដំណើរការងារមកលេងសើចមិនគួរអនុញ្ញាតឱ្យមានទេ ទោះបីសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិលោក Cayley ជាអ្នកប្រព្រឹត្តក៏ដោយ។

II. ទទ្ធិករណ៍

2. ទទ្ធិករណ៍នៅក្នុងសារណាឆ្លើយតបបន្ថែមនេះធ្វើឡើងទៅតាមសេចក្តីសន្និដ្ឋានបន្ថែម គឺមួយកថាខណ្ឌម្តងៗ ហេតុនេះអាចមានភាពលើសលោះខ្លះមិនអាចចៀសវាងបាននៅក្នុងទទ្ធិករណ៍នានាដែលនឹងលើកឡើងក្នុងសារណានេះ។ ដើម្បីសង្ខេបឱ្យខ្លី និងដោយសារនៅក្នុងសេចក្តីសន្និដ្ឋានបន្ថែម សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិលោក Cayley បានលើកឡើងនូវទទ្ធិករណ៍ដូចគ្នាទៅនឹងអ្វី

សំអាងហេតុ (មូលដ្ឋាន) លើសពីមួយ សម្រាប់បដិសេធការតែងតាំងសហមេធាវីនោះ គាត់គួរតែប្រើប្រាស់ឱ្យត្រឹមត្រូវតាមក្បួនវេយ្យាករណ៍គឺនាមពហុវចនៈ “Bases”។

¹⁰ សេចក្តីសន្និដ្ឋានបន្ថែម, កថាខណ្ឌ ៤, ៧០ ដល់ ៧៧។ សំណើមិនបានយោងទៅដល់ការប៉ះពាល់ដល់កិច្ចការរដ្ឋបាលរបស់អង្គជំនុំជម្រះទេ តែនៅក្នុងបរិបទមួយដោយឡែក។ សូមមើល សំណើ, កថាខណ្ឌ ៥២ និង ៥៣; លិខិតសុំការអនុញ្ញាតរបស់សហមេធាវីស្នើសុំបន្ថែមចំនួនទំព័រដែលបានកំណត់ និងសេចក្តីសន្និដ្ឋានរបស់សហមេធាវីទៅលើទំនាស់ផលប្រយោជន៍ដែលអាចកើតមានក្នុងការតំណាងលោក មាស មុត ក្នុងសំណុំរឿង ០០៣, ថ្ងៃទី ៤ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៣ (“សារណាឆ្លើយតប”), ឯកសារ D56/4/1, កថាខណ្ឌ ៤២ ដល់ ៤៤។

¹¹ សូមមើលឧទាហរណ៍, សេចក្តីសន្និដ្ឋានបន្ថែម, កថាខណ្ឌ ៣៥ ដល់ ៤៤។

សារណារឿយតបរបស់សហមេធាវីទៅលើសេចក្តីសន្និដ្ឋានបន្ថែមរបស់

ដែលមាននៅក្នុងសំណើនោះ សហមេធាវីសូមយោងទៅដល់ទទួលបានការអនុញ្ញាត និងអង្គហេតុទាំងអស់ដែលបានលើកឡើងនៅក្នុងសារណាតបរបស់ខ្លួនទៅនឹងសំណើនោះ។ គួរចាត់ទុកសារណាឆ្លើយតបបន្ថែមនោះថាភ្ជាប់ជាមួយសារណាឆ្លើយតប ធ្វើជាការឆ្លើយតបរួមមួយ។

ក. សារណាឆ្លើយតបទៅនឹងច្បាប់ជាធរមាន

3. ផ្នែកច្បាប់ជាធរមាននៃសេចក្តីសន្និដ្ឋានបន្ថែមគឺជាការលាយចម្រុះគ្នារវាងច្បាប់ និងទទួលបានការអនុញ្ញាត។ ដោយបានដកស្រង់ចេញពីប្រភពនានាជាច្រើន សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិលោក Cayley បានបង្កើតជាសេចក្តីសន្និដ្ឋានមួយទន់ខ្សោយ និងមិនអាចទទួលយកបានដែលថា មានទំនាស់ផលប្រយោជន៍ដែលមិនអាចសម្របសម្រួលបាន ដែលរារាំងសហមេធាវីមិនឱ្យតំណាងជនណាម្នាក់នៅ អ.វ.ត.ក ទាំងក្នុងសំណុំរឿង ០០៣ និងសំណុំរឿង ០០៤¹² តែជាពិសេសលោក មាស មុត នៅក្នុងសំណុំរឿង ០០៣ តែម្តង។ ទោះបីច្បាប់មួយចំនួនដែលបានលើកឡើងអាចជាព័ត៌មានក៏ដោយ តែច្បាប់នោះអាចយកមកអនុវត្តបានតិចតួចណាស់ចំពោះស្ថានភាពអង្គហេតុបច្ចុប្បន្ន ឬចងកាតព្វកិច្ចដល់ អ.វ.ត.ក បាននោះ។ ដោយមានគំនិតជាទ្រឹស្តី និងអរូបិយនោះ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិលោក Cayley បានលើកឡើងថា សហមេធាវីមានចេតនា ឬត្រូវតែ រំលោភលើកាតព្វកិច្ចរក្សាការសម្ងាត់ដែលមានជាមួយលោក អៀង សារី ប្រសិនបើពួកគេត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យតំណាងលោក មាស មុត នោះ។ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិលោក Cayley ធ្វើបែបនេះដោយប្រឌិតឡើងនូវទម្រង់នៃការទទួលខុសត្រូវរបស់ថ្នាក់លើ និងសហឧក្រិដ្ឋកម្ម (“JCE”)¹³។ ដូចដែលនឹងលើកឡើងជាទទួលបានយ៉ាងពេញលេញខាងក្រោម សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិលោក Cayley ពុំបានផ្តល់ភស្តុតាងទេ គ្រាន់តែជាការលាយចម្រុះគ្នារវាងទទួលបានការអនុញ្ញាតនៅក្នុងផ្ទៃសាច់រឿងទាំងមូលតែប៉ុណ្ណោះ។ គាត់សំអាងទៅលើការប៉ាន់ស្មាន សំដីបញ្ជាក់បញ្ជៀង និងប្រភពនានាដែលមិនពាក់ព័ន្ធ (ដូចជាគេហទំព័រ និង សម្រង់អត្ថបទសារព័ត៌មានរបស់មេធាវីការពារក្តី អៀង សារី) ក្នុងគោលបំណងច្របូកច្របល់ដើម្បី *បំពុលបរិយាកាស*។

១. កាតព្វកិច្ចរបស់មេធាវីការពារក្តីចំពោះកូនក្តីបច្ចុប្បន្ន និងពីមុន/ដែលបានស្លាប់

¹² ទោះបីមិនបានធ្វើឡើងដោយផ្ទាល់ ក៏សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិលោក Cayley បានលើកឡើងនូវទទួលបានការអនុញ្ញាតនេះដោយប្រយោលនៅក្នុង សេចក្តីសន្និដ្ឋានបន្ថែម, កថាខណ្ឌ ៧០។

¹³ សេចក្តីសន្និដ្ឋានបន្ថែម, កថាខណ្ឌ ៥៧ ដល់ ៦២។

4. សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិលោក Cayley គ្រាន់តែលើកឡើងជាទង្វើករណីសាជាថ្មីពីកថាខណ្ឌ ៧ ដល់ ១៨ នៃសេចក្តីសន្និដ្ឋានបន្ថែម (ទោះបីមានឯកសារសំអាងបន្ថែមក៏ដោយ) នូវអ្វីដែលគាត់ បានបង្ហាញរួចមកហើយនៅក្នុងសំណើពីកថាខណ្ឌ ១៦ ដល់ ១៨ និង ពីកថាខណ្ឌ ២០ ដល់ ២២។ នៅពេលពិចារណាទៅលើទង្វើករណីជារួមដែលសហមេធាវីបានដាក់នៅក្នុងសារណាតបនោះ មាន ការយល់ស្របគួរទទួលយកបាន នូវអ្វីជាកាតព្វកិច្ចដែលមេធាវីមានចំពោះកូនក្តីរបស់ខ្លួន¹⁴។
5. កថាខណ្ឌ ៧៖ ពុំមានការជំទាស់ទេដែលថា មេធាវីមានកាតព្វកិច្ចផ្តល់ទំនុកចិត្តដល់កូនក្តីរបស់ខ្លួន។
6. កថាខណ្ឌ ៨ ដល់ ១២៖ ពុំមានការជំទាស់ទេដែលថា កាតព្វកិច្ចផ្តល់ទំនុកចិត្តដែលរួមមានការរក្សា ការសម្ងាត់នោះ មានវិសាលភាពបន្ទាប់ពីកូនក្តីស្លាប់ទៅហើយក្តី។
7. កថាខណ្ឌ ១៣៖ ពុំមានការជំទាស់ទេដែលថា កាតព្វកិច្ចរក្សាការសម្ងាត់អាច តែ *មិនចាំបាច់ថានឹង ត្រូវ* មានឥទ្ធិពលទៅលើលទ្ធភាពរបស់មេធាវីក្នុងការអនុវត្តតាមកាតព្វកិច្ចផ្តល់ទំនុកចិត្តដល់កូនក្តីពី មុនរបស់ខ្លួន និងបច្ចុប្បន្នទេ។ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិលោក Cayley ពុំបានផ្តល់នូវឯកសារ សំអាងទេ ដោយសម្រេចថា នៅគ្រប់កាលៈទេសៈទាំងអស់ ទោះបីអង្គហេតុ ឬទ្រឹស្តីនៃសំណុំ រឿង និងការការពារក្តីអាចជាអ្វីក៏ដោយ ក៏មានគោលការណ៍នីត្យានុកូលភាពសាកលមួយដែលថា ការសម្ងាត់ត្រូវបានគេបំពាន ដើម្បីផ្តល់នូវការតំណាងតាមផ្លូវច្បាប់បានល្អ និងខ្លាំងក្លា ចំពោះកូនក្តី បច្ចុប្បន្ន ដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់ថាមានទំនាក់ទំនងទៅនឹងទង្វើ ឬសកម្មភាពនានាដែលកូនក្តី ពីមុនក៏ត្រូវបានចោទប្រកាន់ថាមានទំនាក់ទំនងដែរនោះ។
8. សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិលោក Cayley យល់ដឹងពីបទពិសោធន៍របស់គាត់ក្នុងនាមជានិស្សិត រៀននៅតុលាការព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិសម្រាប់អតីតប្រទេសយូហ្គេស្លាវី (“ICTY”) (ដូចសហចៅក្រម ស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិលោកចៅក្រម Mark Harmon ដែរ) គឺថា មេធាវីការពារក្តីត្រូវបានតែងតាំង ឱ្យកាន់រឿងក្តីជាច្រើនដូចជារឿងក្តីនានានៅ Srebrenica ជាដើម¹⁵ ដែលកូនក្តីពីមុន និងបច្ចុប្បន្ន

¹⁴ សូមមើលឧទាហរណ៍, សារណាឆ្លើយតប, កថាខណ្ឌ ៤។

¹⁵ ប្រវត្តិរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិលោក Cayley នៅលើគេហទំព័រ Wikipedia អះអាងថា ក្នុងចំណោមចំណុច ផ្សេងៗ គាត់ “ត្រូវបានចាត់ឱ្យបំពេញការងារនៅឆ្នាំ ១៩៩៥ ជានិស្សិតរៀននៅក្នុងវិស័យយោធា ដោយការិយាល័យកិច្ចការបរទេស និង បណ្តុះបណ្តាល និង ក្រសួងការពារជាតិ ទៅបំពេញការងារនៅតុលាការព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិ (“ICTY”) គាត់បានស៊ើបអង្កេត និងចោទប្រកាន់រឿងក្តី ... រដ្ឋអាជ្ញា តទល់នឹង ឧត្តមសេនីយ៍ Radoslav Krstić (Srebrenica) និង ... នៅឆ្នាំ ២០០១ គាត់ត្រូវ សារណាឆ្លើយតបរបស់សហមេធាវីលើសេចក្តីសន្និដ្ឋានបន្ថែមរបស់

របស់ពួកគេត្រូវបានចោទប្រកាន់ថាមានការពាក់ព័ន្ធនឹងព្រឹត្តិដូចគ្នា ហើយដែលសហឧក្រិដ្ឋកម្មរួម និង/ឬ ការទទួលខុសត្រូវរបស់មេបញ្ជាការ/ថ្នាក់លើ ត្រូវបានចោទប្រកាន់ជាទម្រង់នៃការទទួលខុសត្រូវ¹⁶។ ពុំមែនជាការគួរឱ្យភ្ញាក់ផ្អើលទេដែលថា សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិលោក Cayley មិនបាននិយាយដល់រឿងក្តីនានានៅតុលាការ ICTY ទេ កុំថាឡើយដល់ទៅលើកឡើងពីរឿងក្តីទាំងនេះនៅក្នុងទង្វើករណីរបស់ខ្លួននោះ។ ប្រការគួរឱ្យកត់សម្គាល់នោះគឺថា សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិលោក Cayley ក៏មិនបានលើកឡើងពីការចូលរួមរបស់គាត់នៅតុលាការ ICTY ក្នុងរឿងក្តី *Gotovina* រួមទាំងការចូលរួមនៃសហសេរីកគាត់ជាអតីតរដ្ឋអាជ្ញានៅតុលាការ ICTY ដូចដែលនឹងលើកឡើងជាទង្វើករណីពេញលេញខាងក្រោម។

9. កាតព្វកិច្ចនៃការរក្សាការសម្ងាត់ ក៏ដូចជាកាតព្វកិច្ចផ្តល់ទំនុកចិត្តផ្សេងៗទៀតដែរ គឺអនុវត្តចំពោះអតីតរដ្ឋអាជ្ញានានាដែលក្រោយមកក្លាយជាមេធាវីការពារក្តីជនជាប់ចោទក្នុងរឿងក្តី ដែលពួកគេបានចូលរួមដោយផ្ទាល់ ឬដោយប្រយោល និងការដឹងពីកិច្ចការផ្ទៃក្នុង កាលនៅជារដ្ឋអាជ្ញាដែរ¹⁷។ និយាយម្យ៉ាងទៀត អតីតរដ្ឋអាជ្ញានៃតុលាការ ICTY មានកាតព្វកិច្ចផ្តល់ទំនុកចិត្តដល់អតីត

បានតែងតាំងជាមេធាវីសវនាការជាន់ខ្ពស់ ... ហើយនៅក្នុងសមត្ថភាពនោះ គាត់ទទួលខុសត្រូវរឿងក្តីប្រឆាំងនឹងឧត្តមសេនីយ៍ Ratko Mladic”។ *សូមមើល* គេហទំព័រ Wikipedia ដែលអាចរកមើលបាននៅ http://en.wikipedia.org/wiki/Andrew_Cayley។ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិលោកចៅក្រម Mark Harmon ក៏បានចូលរួមចំណែកក្នុងក្រុមសវនាការក្នុងសំណុំរឿង *រដ្ឋអាជ្ញា តទល់នឹង Krstić (Srebrenica)* ហើយគាត់បានធ្វើការក្នុងសមត្ថភាពនានាជាច្រើនក្នុងរឿងក្តីផ្សេងៗទៀតនៅ Srebrenica។ ហេតុនេះ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិលោកចៅក្រម Harmon បានដឹងយ៉ាងច្បាស់នូវអង្គហេតុនានា និងស្គាល់ច្បាស់នូវមេធាវីការពារក្តីដែលបានតំណាងជនជាប់ចោទជាច្រើននៅក្នុងរឿងក្តីផ្សេងៗនៅ Srebrenica រួមទាំងរឿងក្តីផ្សេងៗទៀតនៅតុលាការ ICTY។

¹⁶ *សូមមើល* សារណាឆ្លើយតប, កថាខណ្ឌ ២១។

¹⁷ វាជាការពិតដែលគេដឹងជាទូទៅនៅតុលាការ ICTY ថា មុនពេលចេញដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ រដ្ឋអាជ្ញាត្រូវបានអញ្ជើញឱ្យចូលរួមក្នុងក្រុមពិនិត្យឡើងវិញ។ ហេតុនេះ រដ្ឋអាជ្ញាដែលមិនអាចចូលរួមក្នុងក្រុមអយ្យការក្នុងរឿងក្តីជាក់លាក់ណាមួយ នឹងចូលរួម និងផ្តល់ព័ត៌មានផ្ទៃក្នុងដែលអាចនឹងមិនត្រូវបានលាតត្រដាងទៅឱ្យក្រុមមេធាវីការពារក្តី ឬសូម្បីតែអង្គជំនុំជម្រះ (*សូមមើល ឧទាហរណ៍* មាត្រា ១៨(២) នៃលក្ខន្តិកៈតុលាការ ICTY និង វិធាន ៣៩, ៥៩*ស្ទួន* និងជាពិសេសវិធាន ៧០ នៃវិធានស្តីពីនីតិវិធីនិងភស្តុតាងនៃតុលាការ ICTY) យុទ្ធសាស្ត្រ និងរបាយការណ៍វិភាគដែលចាត់ទុកជាសម្ងាត់ សមិទ្ធិផលការងារ ។ល។ *សូមមើល ឧទាហរណ៍ រឿងក្តី រដ្ឋអាជ្ញា តទល់នឹង Blagojević និង Jokić*, សំណុំរឿងលេខ IT-02-60 សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់ស៊ុ Vidoje Blagojević បង្ខំឱ្យអយ្យការលាតត្រដាងនូវកំណត់ត្រារបស់ខ្លួនពីការពិភាក្សាលើសំណើបន្ទាន់ ជាមួយជនជាប់ចោទ Nikolic និង សំណើសុំឱ្យមានសវនាការសាធារណៈគាប់រហ័ស, ថ្ងៃទី ១៣ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០០៣។

និយោជក/កូនក្តីរបស់ខ្លួន ការិយាល័យអយ្យការនៃតុលាការ ICTY (“ICTY-OTP”)។ សហព្រះ រាជអាជ្ញាអន្តរជាតិលោក Cayley បានដឹងយ៉ាងច្បាស់ពីរឿងនេះ ដោយសារគាត់មានទំនាក់ទំនង ជាមួយជាមួយនឹង ICTY-OTP និងឧបសគ្គនានាដែល OTP បានជួបប្រទះ ក្នុងការប៉ុនប៉ងរារាំង អតីតរដ្ឋអាជ្ញាមិនឱ្យគេតែងតាំងជាមេធាវីការពារក្តីលើរឿងក្តីនានានៅតុលាការ ICTY¹⁸។

10. សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិលោក Cayley ខ្លួនឯងផ្ទាល់ធ្លាប់ជាមេធាវីការពារក្តីក្នុងរឿងក្តី *Gotovina*¹⁹ ដែលសហការីរបស់គាត់ពីរនាក់ទៀតដែលមកពី ICTY-OTP ជាមួយគ្នា (ដូចសហ ចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិលោកចៅក្រម Mark Harmon ដែរ) ក៏ជាមេធាវីការពារក្តីដែរ ជា ចៃដន្យ មេធាវីការពារក្តីទាំងនេះក៏បានបង្កើតគេហទំព័រមួយក្នុងនាមកូនក្តីរបស់ខ្លួនគឺឧត្តមសេនីយ៍ Ante Gotovina²⁰។

11. រឿងក្តី *Gotovina* ជាឧទាហរណ៍ពិសេសមួយ។ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិលោក Cayley លោក Gregory Kehoe និង លោក Payam Akhavan ត្រូវបានជនជាប់ចោទជ្រើសរើសជា មេធាវីការពារក្តីឯកជន ទោះបីអតីតសមាជិកជាន់ខ្ពស់នៃ ICTY-OTP ទាំងនេះ បានដឹងដោយ ផ្ទាល់ និង/ឬ ដោយប្រយោល និង/ឬ បានចូលរួមក្នុងរឿងក្តីពាក់ព័ន្ធដែលភ្ជាប់ទៅនឹងព្រឹត្តិការណ៍ នានានៅក្នុង រឿងក្តី *Gotovina* ក៏ដោយ²¹។ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិលោក Cayley អាច គ្រាន់តែបានដើរតួនាទីទី២ ឬទី៣²² តែគាត់មិនអាចត្រូវបានផ្តាច់ចេញពីការបំពានលើការរក្សាការ

¹⁸ សូមមើល សារណាឆ្លើយតប, កថាខណ្ឌ ២២ ដោយពិភាក្សាពីរឿងក្តី រដ្ឋអាជ្ញា តទល់នឹង Hadžihanović និង Kubura។

¹⁹ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិលោក Cayley បានបំពេញការងារខាងក្រុមមេធាវីការពារក្តីដល់ជនជាប់ចោទ Ivan Čermak។

²⁰ សូមមើល គេហទំព័រ៖ www.antegotovina.com។

²¹ សូមមើល សារណាឆ្លើយតប, កថាខណ្ឌ ១៨។

²² ប្រវត្តិរូបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិលោក Cayley នៅលើគេហទំព័រ Wikipedia អះអាងថា បន្ទាប់ពីបានចាកចេញពី តុលាការព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិ (“ICC”) សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិលោក Cayley “បានទទួលការណែនាំភ្លាមពីលោក Ivan Čermak ក្នុងការការពារក្តីគាត់”។ នៅក្នុងប្រវត្តិរូបរបស់ខ្លួនសម្រាប់អង្គជំនុំជម្រះ Doughty Street ដែលគាត់ចុះឈ្មោះជា មេធាវីរងនោះ ព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិលោក Cayley ទំនងជាដើរតួនាទីបន្ទាប់បន្សំនៅក្នុងរឿងក្តីនោះ ទោះបីគាត់ចង់បាន កិត្តិយសចំពោះលទ្ធផលដែលនាំឱ្យលើកលែងការចោទប្រកាន់ដល់ជនជាប់ចោទក៏ដោយ ទោះបីគាត់បានបោះបង់ចោលក្រុមនោះ នៅពាក់កណ្តាលពេលសវនាការដើម្បីមកទទួលតំណែងបច្ចុប្បន្នក៏ដោយ។ សូមមើលគេហទំព័រនៃអង្គជំនុំជម្រះ Doughty Street ដែលអាចទៅបាននៅ៖ [http://www.doughtystreet.co.uk/barristers/associate_tenants/tenant_details.cfm? iTenantID=346](http://www.doughtystreet.co.uk/barristers/associate_tenants/tenant_details.cfm?iTenantID=346)។

សារណារឿយតបរបស់សហមេធាវីទេវតិចសេចក្តីសន្និដ្ឋានបន្ថែមរបស់

សហព្រះរាជអាជ្ញាស្តីពីទំនាក់ទំនងរបស់ប្រយោជន៍

ទំព័រ ១០ នៃ ៣៣

សម្ងាត់ ឬ កាតព្វកិច្ចផ្តល់ទំនុកចិត្តផ្សេងៗទៀតរបស់គាត់ទេ។ លោក Kehoe បានដើរតួនាទីសំខាន់ក្នុងចំណោមសហមេធាវីទាំងអស់ ទោះបីសម្រាប់ជាចេតនា ឬគោលបំណងទាំងអស់ក៏ដោយ ក៏គាត់មានតួនាទីជាមេធាវីនាំមុខក្នុងសវនាការក្នុងអំឡុងកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីសវនាការ។ រឿងក្តី *Gotovina* បង្ហាញពីភាពមិនសមហេតុសមផល និងការលាក់ពុកនៃអំណះអំណាងបែបទូទៅរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិលោក Cayley ថា វាជាការសន្និដ្ឋានដែលធ្វើឱ្យកន្លងផុតទៅដែលថា នៅគ្រប់ករណីទាំងអស់ ភាពសម្ងាត់របស់កូនក្តីពីមុននឹងប្រកួតបំពានសម្រាប់មេធាវីការពារក្តី ដើម្បីតំណាងកូនក្តីបច្ចុប្បន្នឱ្យបានត្រឹមត្រូវ និងខ្លាំងក្លា។

- 12. កថាខណ្ឌ ១៤ ដល់ ១៨៖ កថាខណ្ឌទាំងនេះគ្រាន់តែជាការលើកឡើងដដែលពីកថាខណ្ឌ ៨ ប៉ុណ្ណោះ។ ការយោងទៅដល់ “សេចក្តីថ្លែងថ្លែង កិត្តិយស កិត្តិនាម និងភាពឯកជន” នៅក្នុងកថាខណ្ឌ ១៦ និងរឿងក្តីយុត្តិសាស្ត្រដែលមានក្នុងកថាខណ្ឌ ១៧ ដល់ ១៨ ក៏មិនចាំបាច់៖ *សេចក្តីថ្លែងថ្លែង កិត្តិយស កិត្តិនាម និងភាពឯកជន* គឺជាផ្នែកមួយនៃកាតព្វកិច្ចផ្តល់ទំនុកចិត្តរបស់មេធាវីការពារក្តី ដូចបានកត់សម្គាល់ក្នុងកថាខណ្ឌ ៧។

២. កាតព្វកិច្ចរបស់មេធាវីការពារក្តីក្នុងការបញ្ជ្រាបទំនាស់ផលប្រយោជន៍

- 13. កថាខណ្ឌ ១៩៖ ពុំមានការជំទាស់ទេដែលថា មេធាវីនៅចំពោះមុខ អ.វ.ត.ក ឬនៅតុលាការផ្សេងៗទៀតដែលមានបញ្ហាបែបនោះ ទោះជានៅថ្នាក់ជាតិក្តី ឬអន្តរជាតិក្តី មានកាតព្វកិច្ចបញ្ជ្រាបទំនាស់ផលប្រយោជន៍ដោយការដកខ្លួនចេញពីរឿងក្តី ឬការព្រមព្រៀង។ ទោះបីសហមេធាវីជឿថា ទំនាស់ផលប្រយោជន៍ពុំកើតមានចំពោះការតំណាងលោក មាស មុត ដោយសារធ្លាប់តំណាងលោក អឿង សារី ក៏ដោយ តែដោយមានការប្រុងប្រយ័ត្ន និងបន្ទាប់ពីបានពិគ្រោះយោបល់យ៉ាងយកចិត្តទុកដាក់ និងល្អិតល្អន់ជាមួយកូនក្តីទាំងពីរនាក់រួចមក សហមេធាវីក៏បានទទួលលិខិតលះបង់សិទ្ធិដែរ²³។
- 14. កថាខណ្ឌ ២០ ដល់ ២៣៖ ពុំមានការជំទាស់ទេដែលថា មេធាវីគួរប្រើសន្និដ្ឋានមហេតុសមផលក្នុងការវិនិច្ឆ័យថា តើមានទំនាស់ផលប្រយោជន៍ដែលមិនអាចសម្របសម្រួលបាន ដោយតម្រូវឱ្យដកខ្លួនចេញពីរឿងក្តីមួយ។ ជាការសន្មតគឺថា សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិលោក Cayley និង

²³ សូមមើល សារណាឆ្លើយតប, កថាខណ្ឌ ៦, ១០, ២៣, ២៥, ៣៥។
សារណាឆ្លើយតបរបស់សហមេធាវីទៅនឹងសេចក្តីសន្និដ្ឋានបន្ថែមរបស់

អតីតសហការីរបស់គាត់នៅ OTP ដោយបានប្រើសន្និដ្ឋានសមហេតុសមផល អាចសន្និដ្ឋានបាន ថា ពួកគេអាចអនុវត្តតាមកាតព្វកិច្ចផ្តល់ទំនុកចិត្តរបស់ខ្លួនចំពោះអតីតមេធាវី/កូនក្តី ICTY-OTP និងកូនក្តីបន្តបន្ទាប់នៅក្នុងរឿងក្តី Gotovina បាន²⁴។ ករណីដូចគ្នាក៏ជាការពិតដែរសម្រាប់ មេធាវីការពារក្តីទាំងអស់ចំពោះកាតព្វកិច្ចស្រដៀងគ្នា ដូចជាបណ្តាមេធាវីការពារក្តីក្នុងរឿងក្តីនានា នៅ Srebrenica ជាដើម²⁵។

- 15. ដូចបានកត់សម្គាល់ក្នុងកថាខណ្ឌខាងលើចមកហើយគឺថា ពុំមានគោលការណ៍សាកលដែលថា ទំនាស់ផលប្រយោជន៍ពិតជាទាំងស្រុងក្នុងករណីនានា ដូចករណីបច្ចុប្បន្ននេះទេ។ ក្នុងកថាខណ្ឌ ២៣ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិលោក Cayley បានដកស្រង់រឿងក្តីនានាពី សហរដ្ឋអាមេរិក។ ទោះបីរឿងក្តីទាំងនេះគួរឱ្យចាប់អារម្មណ៍ក៏ដោយ តែរឿងក្តីទាំងនោះមិនមែន គ្រប់គ្រងនៅ អ.វ.ត.ក ទេ។ មិនមែនជាការគួរឱ្យភ្ញាក់ផ្អើលទេដែលថា សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរ ជាតិលោក Cayley បានកាត់បន្ថយតម្លៃ ឬគុណសម្បត្តិនៃរឿងក្តីនានានៅតុលាការ ICTY ដូចជា រឿងក្តី Hadžihanović ជាដើម ដែលមិនគាំទ្រដល់សេចក្តីសន្និដ្ឋានរបស់គាត់²⁶។ នៅក្នុងរឿងក្តី Hadžihanović អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងនៃតុលាការ ICTY តម្រូវឱ្យបង្ហាញភស្តុតាង “ពិត”។ ការគិតស្មាន និងការប៉ាន់ស្មានមិនទាន់គ្រប់គ្រាន់ទេ។ នៅក្នុងករណីនេះ ដូចក្នុងរឿងក្តី Hadžihanović ដែរ ការទទួលខុសត្រូវគឺស្ថិតនៅលើសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិលោក Cayley ក្នុងបង្ហាញ ពីភស្តុតាងដែលអាចទទួលយកបានថា មានទំនាស់ផលប្រយោជន៍ “ពិត” មែន។ ក្រៅពីការ អះអាងផ្ទុយពីអង្គហេតុនៅតុលាការថ្នាក់ជាតិ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិលោក Cayley មិនបាន បង្ហាញភស្តុតាង “ពិត” នៃទំនាស់ផលប្រយោជន៍ដែលមិនអាចសម្របសម្រួលបានទេ។

²⁴ តាមតែអ្វីដែលសហមេធាវីបានដឹងគឺថា ICTY-OTP មិនដែលដាក់សំណើណាមួយទេ យ៉ាងហោចណាស់ជាសាធារណៈ ដើម្បីដក ព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិលោក Cayley លោក Kehoe ឬ លោក Akhavan ចេញពីរឿងក្តី ដោយសារតែទំនាស់ផល ប្រយោជន៍មិនអាចសម្របសម្រួលបាននោះទេ។

²⁵ ជាថ្មីម្តងទៀត ពុំមានកំណត់ហេតុណាមួយដែលថា សេចក្តីសន្និដ្ឋានផ្លូវការដែលត្រូវធ្វើពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហាទំនាស់ផលប្រយោជន៍ មិនអាចសម្របសម្រួលបានជាមួយមេធាវីការពារក្តីដែលត្រូវបានតែងតាំង និងបានចូលរួមក្នុងរឿងក្តីនានានៅ Srebrenica ឬ រឿងក្តី Mladić ដែលបញ្ចូលក្នុងដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ គឺជាព្រឹត្តិការណ៍នានានៅ Srebrenica ដែលជនជាប់ចោទ Ratko Mladić ស្ថិតក្នុងតួនាទីនៃការទទួលខុសត្រូវ គឺជាសមាជិកនៃសហឧក្រិដ្ឋកម្មរួម និង ក្រោមការទទួលខុសត្រូវរបស់ថ្នាក់លើ/ មេបញ្ជាការ ចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្មនានាដែលត្រូវបានប្រព្រឹត្ត។

²⁶ សេចក្តីសន្និដ្ឋានបន្ថែម, កថាខណ្ឌ ២២។

16. សហមេធាវីបានទទួលស្គាល់ទាំងស្រុងពីកាតព្វកិច្ចផ្តល់ទំនុកចិត្តរបស់ខ្លួនចំពោះលោក អៀង សារី និងលោក មាស មុត មានរួមការ ការរក្សាសម្ងាត់ ភក្តីភាព ការបំពេញការងារយ៉ាងយកចិត្តទុកដាក់ ភាពស្មោះត្រង់ និងការលាតត្រដាងការពិត។ សហមេធាវីពុំដែលបានលើកឡើងនូវទង្វើករណី នានាតាមផ្លូវច្បាប់ ឬធ្វើការអះអាងលើអង្គហេតុដែលធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់ភារកិច្ចរក្សាការសម្ងាត់របស់លោក អៀង សារី ឬ លោក មាស មុត ទេ។ ស្រដៀងគ្នាដែរ សហមេធាវីមិនមែនបានអះអាងថា ភារកិច្ចរក្សាការសម្ងាត់របស់ លោក អៀង សារី ត្រូវបានបញ្ចប់នៅពេលគាត់ស្លាប់នោះទេ។

៣. កាលៈទេសៈនានានៅពេលដែលទំនាស់ផលប្រយោជន៍កើតឡើង

17. កថាខណ្ឌ ១៧៖ ពុំមានការជំទាស់ទេដែលថា នៅក្នុងយុត្តាធិការខ្លះ មានវិធានផ្នែកវិជ្ជាជីវៈដែលអំពាវនាវឱ្យមេធាវីត្រូវបញ្ឈប់ពីការធ្វើជាតំណាងកូនក្តី នៅពេលដែលផលប្រយោជន៍របស់កូនក្តីពីមុន និងបច្ចុប្បន្នមានភាពប្រទាំងប្រទើសជាក់ស្តែង។ អ្វីដែលបង្កើតឱ្យមានការផលប្រយោជន៍ប្រទាំងប្រទើសជាក់ស្តែងគឺជាភាពជាក់លាក់ទៅតាមរឿងក្តី/កូនក្តី ដូចបានឆ្លុះបញ្ចាំងក្នុងរឿងក្តីនានានៅ Srebrenica និង រឿងក្តី Gotovina ស្រាប់។

18. កថាខណ្ឌ ២៥៖ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិលោក Cayley បានដកស្រង់វិធាននានានៅថ្នាក់ជាតិ និង រឿងក្តីយុត្តិសាស្ត្រនៅប្រទេសសិង្ហបុរី ដើម្បីលើកឡើងថា វាជាការដែលអាចប្រមើលជាមុនបានសមរម្យថា ការដឹងពីអង្គហេតុជាក់លាក់នៅពេលធ្វើជាតំណាងមួយពីមុនដែលពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហាមួយក្នុងការតំណាងកូនក្តីបច្ចុប្បន្ន នឹងទៅជាទំនាស់ផលប្រយោជន៍ដោយស្វ័យប្រវត្តិ និងតម្រូវឱ្យដកខ្លួន ឬដកគុណវុឌ្ឍិដោយស្វ័យប្រវត្តិ។ ការលើកឡើងបែបនេះមិនត្រឹមត្រូវទេ។ មេធាវីអាចទទួលបានអង្គហេតុជាក់លាក់ពីសំណុំរឿង ឬពីសក្ខីកម្មរបស់សាក្សី។ បញ្ហានៅត្រង់ថា តើការដឹងនោះបានមកពីកូនក្តីមុនដែលមេធាវីមិនអាចទទួលបានតាមវិធីផ្សេងទៀតឬទេ និងថាតើការដឹងនេះនឹងត្រូវយកទៅប្រើប្រាស់ដើម្បីជួយកូនក្តីបច្ចុប្បន្ន ដែលធ្វើឱ្យអន្តរាយដល់កូនក្តីមុនឬទេ។ ជាថ្មីម្តងទៀត រឿងក្តីនានានៅ Srebrenica រួមទាំងរឿងក្តី Gotovina បានបង្ហាញពីសេចក្តីអះអាងទូទៅរបស់ច្បាប់ដែលសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិលោក Cayley ទំនងជាលើកឡើងនោះ។ នៅក្នុងកាលៈទេសៈណាក៏ដោយ សហមេធាវីមានសុទ្ធចិត្តក្នុងការអះអាងថា នឹងមិនយកអ្វីដែលពួកខ្លួនបានដឹងពីលោក អៀង សារី មកប្រើប្រាស់ដើម្បីជួយលោក មាស មុត ដែលធ្វើឱ្យអន្តរាយដល់

លោក អៀង សារី វិញទេ។ ស្រដៀងគ្នានេះដែរ សហមេធាវីកាន់តែមានសុទ្ធចិត្តទៅទៀតក្នុងការ អះអាងថា នឹងមិនយកអ្វីដែលពួកខ្លួនបានដឹងពីលោក មាស មុត មកប្រើប្រាស់ដើម្បីការពារលោក អៀង សារី ដែលធ្វើឱ្យអន្តរាយដល់លោក មាស មុត វិញទេ។ ការតំណាងទាំងនេះត្រូវបានធ្វើ ឡើងដោយផ្អែកលើទ្រឹស្តីនានានៃសំណុំរឿងដែលទាំងលោក អៀង សារី និង លោក មាស មុត បានណែនាំឱ្យសហមេធាវីដំណើរការទៅមុន បន្ទាប់ពីបានពិគ្រោះយោបល់ ទទួលយកដំបូន្មាន និង មានការពិភាក្សាគ្នាយ៉ាងយកចិត្តទុកដាក់។

19. កថាខណ្ឌ ២៦ ដល់ ២៨៖ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិលោក Cayley មិនបានផ្តល់អ្វីថ្មីដែលមិន ធ្លាប់ត្រូវបានយកមកពិភាក្សា ក្រៅតែពីដកស្រង់នូវវិធានស្តីពីវិជ្ជាជីវៈជាច្រើនពីយុត្តាធិការថ្នាក់ជាតិ និងសមាគមច្បាប់ស្ម័គ្រចិត្ត (ដូចជាគណៈមេធាវីអន្តរជាតិ និង គណៈមេធាវីព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិ) និងច្បាប់យុត្តិធម៌ថ្នាក់ជាតិតែប៉ុណ្ណោះ។ ដូចដែលសហមេធាវីបានបង្ហាញក្នុងកថាខណ្ឌមុនរួចមក ហើយគឺថា ផលប្រយោជន៍របស់លោក អៀង សារី និង និង លោក មាស មុត នឹងមិនត្រូវបាន ប៉ះពាល់ទេ ហើយគ្មាននរណាម្នាក់ក្នុងចំណោមពួកគេនឹងត្រូវទទួលបាននូវការខូចប្រយោជន៍ទេ ប្រសិនបើការតែងតាំងរបស់អង្គការការពារការពារក្តីឱ្យសហមេធាវីតំណាងលោក មាស មុត ត្រូវបានទទួលយកនោះ។ ទោះក្នុងកម្រិតណាក៏ដោយ តែដោយឡែកលោក មាស មុត នឹងបាន ទទួលប្រយោជន៍ពីការទទួលយកជាទូទៅរបស់សហមេធាវីទៅលើព្រឹត្តិការណ៍ ដែលស្ថិតក្រោម យុត្តាធិការលើពេលវេលារបស់ អ.វ.ត.ក ការដឹងរបស់ពួកគេចំពោះភស្តុតាងដ៏ច្រើនសន្លឹកសន្លាប់ ដែលមានក្នុងសំណុំរឿង ០០២ និង ការយល់ដឹងទាំងស្រុងរបស់ពួកគេចំពោះយុត្តិសាស្ត្រ និង នីតិវិធីដែលយកមកអនុវត្តនៅ អ.វ.ត.ក តាមរយៈការធ្វើជាតំណាងលោក អៀង សារី រយៈពេល ជាង ៥ ឆ្នាំមកនេះ។ ការពិត ទាំងនេះជាកត្តាដែលធានាឱ្យអង្គការការពារការពារក្តីអនុម័តនូវ ការតែងតាំងនេះ²⁷។

20. កថាខណ្ឌ ២៩៖ សហមេធាវីទទួលស្គាល់ថា ទំនាស់ផលប្រយោជន៍នឹងកើតឡើង នៅពេលមាន “មហន្តរាយពិតប្រាកដ” មួយដល់កូនក្តីបច្ចុប្បន្ន តាមរយៈការធ្វើជាតំណាងកូនក្តីមុន។ ទោះជា

²⁷ សូមមើល សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មាននៅ អ.វ.ត.ក “លោក អង់ ឌុកម និង លោក Michael G. Karnavas បានទទួលការតែង តាំងជាមេធាវីការពារក្តីតំណាងជនសង្ស័យមួយរូបក្នុងសំណុំរឿង ០០៣”, ថ្ងៃទី ១៤ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១២ អាចរកបាននៅ៖ <http://www.eccc.gov.kh/en/articles/mr-ang-udom-and-mr-michael-g-karnavas-assigned-defence-counsel-represent-suspect-case-003>។

យ៉ាងណាក្តី ដូចដែលបានលើកឡើងខាងលើ ចមកហើយគឺថា ស្ថានភាពនេះគឺជាភាពជាក់លាក់ទៅតាមរឿងក្តី និង ពឹងផ្អែកជាខ្លាំងទៅលើកត្តានានាជាច្រើន រួមទាំងទ្រឹស្តីនៃការការពារក្តីផងដែរ។ ការអះអាងជាសម្មតិកម្មដែលមិនត្រឹមត្រូវ និងបែបបរវើរវាយដែលសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិលោក Cayley យកមកប្រឌិត ដោយផ្អែកលើការបកស្រាយរបស់ខ្លួនចំពោះព្រឹត្តិការណ៍នានាដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់នោះ ពុំមែនជាកស្មតាងបង្ហាញថាមាន “មហន្តរាយពិតប្រាកដ” នឹងកើតឡើងចំពោះលោក អៀង សារី ឬលោក មាស មុត នោះទេ ប្រសិនបើសហមេធាវីតំណាងលោក មាស មុត ក្នុងសំណុំរឿង ០០៣ នោះ។

21. កថាខណ្ឌ ៣០ ដល់ ៣១៖ ពុំមានការហាមឃាត់មិនឱ្យមានលិខិតលះបង់សិទ្ធិជាលាយលក្ខណ៍អក្សរស្តីពីទំនាស់ផលប្រយោជន៍ទេ។ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិលោក Cayley ដឹងថា លិខិតលះបង់សិទ្ធិ ដូចដែលលោក អៀង សារី និង លោក មាស មុត បង្ហាញជូននោះ ត្រូវបានទទួលយកជាធម្មតានៅតុលាការ ICTY ឬតុលាការអន្តរជាតិផ្សេងៗទៀត²⁸។
22. សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិលោក Cayley ទទួលស្គាល់ថា ពុំមានការហាមឃាត់ជាក់ស្តែងមិនឱ្យមានលិខិតលះបង់សិទ្ធិនៅក្នុងច្បាប់កម្ពុជាទេ។ ជាងនេះទៀត គាត់មិនបានផ្តល់នូវឯកសារសំអាងតាមផ្លូវច្បាប់ដែលចងកាតព្វកិច្ចនៅ អ.វ.ត.ក ដែលចែងថា លិខិតលះបង់សិទ្ធិ ដូចដែលលោក អៀង សារី និង លោក មាស មុត បង្ហាញជូននោះត្រូវបានហាមឃាត់ ឬពុំត្រឹមត្រូវតាមទម្រង់ ឬខ្លឹមសារនោះទេ។ ទោះបី អ.វ.ត.ក ពុំមានកាតព្វកិច្ចត្រូវអនុវត្តច្បាប់បារាំង ឬក្រមសីលធម៌ផ្សេងៗទៀតក៏ដោយ តែតាមរយៈអំណោយយ៉ាងយកចិត្តទុកដាក់ទៅលើឯកសារសំអាងតាមផ្លូវច្បាប់នេះ វាបាននាំការឱ្យមានការហាមឃាត់ដាច់ខាតថាមិនឱ្យមានលិខិតលះបង់សិទ្ធិទេ។ ការកំណត់និយមន័យនូវអ្វីដែលហៅថា ទំនាស់ផលប្រយោជន៍ ក្នុងច្បាប់/ក្រមបារាំង ដូចដែលសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិលោក Cayley បានលើកឡើងក្នុងកថាខណ្ឌ ៣១ នោះស្របជាខ្លាំងទៅនឹងអ្វីដែលធ្លាប់បានយកមកពិភាក្សារួចហើយ ហេតុនេះភាពលើសពីតម្រូវការមិនបានបន្ថែមតម្លៃពិតប្រាកដទេ។ នៅក្នុងកាលៈទេសៈណាក៏ដោយ សហមេធាវី៖ (១) មានសមត្ថភាពពេញលេញ និងមានឆន្ទៈក្នុងការផ្តល់នូវព័ត៌មានពេញលេញ និងត្រឹមត្រូវ និងដំបូន្មានជូនលោក មាស មុត ដោយមិនឱ្យប៉ះពាល់ដល់ផលប្រយោជន៍របស់លោក អៀង សារី ទេ និង (២) ភាពតំណាងរបស់ពួកគេចំពោះ

²⁸ សូមមើលសេចក្តីសន្និដ្ឋានបន្ថែម, កថាខណ្ឌ ៤៨។ សូមមើលផងដែរ កថាខណ្ឌ ២៧ ខាងក្រោម។

សារណារវ័យតបរបស់សហមេធាវីទៅនឹងសេចក្តីសន្និដ្ឋានបន្ថែមរបស់

សហព្រះរាជអាជ្ញាស្តីពីទំនាស់ផលប្រយោជន៍

ទំព័រ ១៥ នៃ ៣៣

លោក មាស មុត និងមិននាំឱ្យពួកគេទទួលយកនូវទ្រឹស្តី ឬយុទ្ធសាស្ត្រផ្សេងពីអ្វីដែលពួកគេនឹងយក
មកអនុវត្ត ប្រសិនបើពួកគេមិនបានតំណាងលោក អៀង សារី នោះទេ។ សេចក្តីអះអាងផ្ទុយដែល
សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិលោក Cayley បានលើកឡើងពុំមានមូលដ្ឋានត្រឹមត្រូវ និងគ្រាន់តែជា
ការប្រឌិតប៉ុណ្ណោះ។

៤. សិទ្ធិរបស់កូនក្តីក្នុងការលះបង់សិទ្ធិក្នុងករណីមានទំនាស់ផលប្រយោជន៍

- 23. កថាខណ្ឌ ៣២ ដល់ ៤៤៖ ពុំមានការជំទាស់ទេដែលថា លិខិតលះបង់សិទ្ធិរបស់កូនក្តីត្រូវបានកំរិត
ទៅតាមកាលៈទេសៈ។ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិលោក Cayley មិនបានផ្តល់ភស្តុតាង *វិភាគ*
ប្រាកដ នៅក្នុងកថាខណ្ឌទាំងនេះទេ ដែលជាការលាយចម្រុះគ្នារវាងច្បាប់ និងទង្វើករណី (ចម្លើយ
តប) ដែលបានបង្ហាញថា លិខិតលះបង់សិទ្ធិដែលបានទទួលក្នុងរឿងក្តីនេះមិនត្រូវបានទទួលដោយ
ត្រឹមត្រូវទេ ថាកូនក្តីដែលពាក់ព័ន្ធមិនបានទទួលព័ត៌មាននិងការផ្តល់ដំបូន្មានបានពេញលេញទេ
ឬថា ពួកគេមិនបានដឹងពីលក្ខណៈនៃព្រឹត្តិការណ៍ដែលពួកគេត្រូវបានជំនុំជម្រះ ឬស៊ើបអង្កេតទេ។
សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិលោក Cayley មានសិទ្ធិលើកឡើងនូវទង្វើករណីផ្ទាល់ខ្លួនបាន តែមិន
មានសិទ្ធិលើកឡើងនូវអង្គហេតុផ្ទាល់ខ្លួនទេ។
- 24. ជាថ្មីម្តងទៀត សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិលោក Cayley បានផ្តោតផ្តល់ទៅតាមការប៉ាន់ស្មាន និង
ពាក្យបញ្ជាក់បញ្ជ្រាត ដោយប្រៀបប្រដូចមិនត្រឹមត្រូវនូវរឿងក្តីបច្ចុប្បន្នទៅនឹងអង្គហេតុ និងកាលៈ
ទេសៈនានាក្នុង *រឿងក្តី Mejakić* ខណៈដែលបន្តនិយាយយោងទៅដល់ *រឿងក្តី Prlić* (ដូចជារឿងក្តី
នេះគួរឱ្យជឿជាក់បានជាង ដោយសារលោក Karnavas ធ្លាប់តំណាង វេជ្ជបណ្ឌិត Prlić)។ ទោះ
បីសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិលោក Cayley លើកឡើងពី *រឿងក្តី Gotovina* នៅទីនេះ ដូចនៅ
កន្លែងណាផ្សេងក៏ដោយ ក៏គាត់មិនបានពន្យល់ឱ្យងាយយល់ពីការចូលរួមរបស់ខ្លួន ឬការជំទាស់
ទៅនឹងទង្វើករណីនានាដែលសហមេធាវីបានលើកឡើងក្នុងសារណាឆ្លើយតបដែរ²⁹។ ភាពជ្រើស
រើសរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិលោក Cayley ក្នុងការឆ្លើយតបទៅនឹងបញ្ហាទំនាស់ផល
ប្រយោជន៍ក្នុង *រឿងក្តី Gotovina* ជាពិសេសនៅពេលគាត់ និងសហការីរបស់គាត់ពី ICTY-OTP
បានចូលរួមនោះគឺជាការមិនលើកយកមកនិយាយយ៉ាងវៃយឺត។

²⁹ សូមមើលសារណាឆ្លើយតប, កថាខណ្ឌ ៩, ១៨។
សារណាឆ្លើយតបរបស់សហមេធាវីទៅនឹងសេចក្តីសន្និដ្ឋានបន្ថែមរបស់

- 25. អ.វ.ត.ក ពុំមានកាតព្វកិច្ចត្រូវអនុវត្តសេចក្តីណែនាំរបស់តុលាការ ICTY ស្តីពីការតែងតាំងមេធាវីការពារក្តីទេ អ.វ.ត.ក មាននីតិវិធីរបស់ខ្លួនផ្ទាល់។ ចំពោះទង្វើដែលនឹងធ្វើឱ្យថមថយនូវទំនុកចិត្តពីសាធារណជនទៅលើ អ.វ.ត.ក ឬ កិច្ចការរដ្ឋបាលរបស់អង្គជំនុំជម្រះនោះ ចំណុចនេះត្រូវអនុវត្តចំពោះមេធាវី និងព្រះរាជអាជ្ញាទាំងអស់ដែលកំពុងបំពេញការងារនៅ អ.វ.ត.ក។
- 26. កថាខណ្ឌ ៤៦ ដល់ ៤៧៖ ជាសំខាន់នោះគឺថា កថាខណ្ឌទាំងនេះលើកឡើងជាថ្មីនូវអ្វីដែលបានលើកឡើងក្នុងកថាខណ្ឌ ៤៥។ ចំពោះអ្វីដែលហៅថា យន្តការសម្រាប់តុលាការព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិ (“MICT”) វិញគឺថា វាក្មេងអ្វីក្រៅពីការបន្តនូវរបៀបរបបធ្វើការងារបច្ចុប្បន្ននៅតុលាការ ICTY និងតុលាការព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិសម្រាប់ប្រទេសរ៉ូម៉ានី (“ICTR”) នោះទេ។ វាជាផ្នែកមួយនៃអ្វីដែលត្រូវបានគេយោងជាទូទៅថាជា “យន្តការសេសសល់” ក្នុងការឆ្លើយតបទៅនឹងការងារដែលហៀរហូរដែលគេរំពឹងថានឹងមាន បន្ទាប់ពីតុលាការ មិនអចិន្ត្រៃយ៍ទាំងពីរនេះបានបញ្ចប់ជាផ្លូវការប៉ុណ្ណោះ។ ការយោងទៅដល់ MICT មិនបានបន្ថែមតម្លៃពិតប្រាកដទេ។
- 27. កថាខណ្ឌ ៤៨៖ ដោយបានទទួលស្គាល់ថា លិខិតលះបង់សិទ្ធិត្រូវបានប្រើប្រាស់នៅតុលាការ ICTY នោះ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិលោក Cayley បានដកស្រង់ *វៀងក្រី Prlic* ដើម្បីស្នើថា ស្ថាប័នតុលាការត្រូវជឿថាត្រូវបំពេញតាមលក្ខខណៈវិនិច្ឆ័យមួយចំនួនជាមុនសិន មុននឹងទទួលយកលិខិតលះបង់សិទ្ធិ។ នោះជាគោលការណ៍នៅតុលាការ ICTY។ ទោះបីពុំមានយុត្តិសាស្ត្រអាចប្រៀបធៀបបាននៅ អ.វ.ត.ក ដូចដែលសហមេធាវីបានធ្វើជាតំណាងក៏ដោយ ក៏លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យចាំបាច់ទាំងអស់ក្នុងការទទួលបានលិខិតលះបង់សិទ្ធិពីលោក អៀង សារី និង លោក មាស មុត ត្រូវបានបំពេញហើយ។ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិលោក Cayley ទំនងជាបានផ្តល់យោបល់ថា ដើម្បីស្ថាប័នដែលពិនិត្យឡើងវិញទទួលយកនោះ ទាំង៖ (ក) សហមេធាវីនឹងចាំបាច់ត្រូវលាតត្រដាងនូវព័ត៌មានដែលជាបុព្វសិទ្ធិរវាងមេធាវីនិងកូនក្តី ឬ (ខ) លោក មាស មុត ដែលកំពុងស្ថិតក្រោមការស៊ើបអង្កេតសម្រាប់ជាគោលបំណងក្នុងការសម្រេចថា តើគាត់គួរត្រូវបានចោទប្រកាន់ចាប់ខ្លួន និងផ្តន្ទាទោស ឬយ៉ាងណានោះ ត្រូវតែលាតត្រដាងឱ្យដឹងនូវភាពជាក់លាក់នៃដំបូន្មានផ្លូវច្បាប់ដែលត្រូវផ្តល់ឱ្យគាត់ រួមទាំង “យុទ្ធសាស្ត្រការពារក្តី”/ទ្រឹស្តីនៃការការពារក្តីរបស់គាត់ផងដែរ។ នេះជាការមិនត្រឹមត្រូវទេ ហើយក៏មិនត្រូវបានគាំទ្រដោយយុត្តិសាស្ត្រណាមួយដែលអនុវត្តនៅ អ.វ.ត.ក ដែរ។ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិលោក Cayley គួរមិនត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យប្រើប្រាស់សំណើរបស់លោក មាស មុត ដែលសុំឱ្យមានសហមេធាវីតំណាងគាត់ ជាមធ្យោបាយ

សារណាវឆ្លើយតបរបស់សហមេធាវីទៅនឹងសេចក្តីសន្និដ្ឋានបន្ថែមរបស់

សហព្រះរាជអាជ្ញាស្តីពីទំនាក់ទំនងប្រយោជន៍

ទំព័រ ១៧ នៃ ៣៣

ដើម្បីឱ្យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិបង្ខិតបង្ខំសហមេធាវី ឱ្យរំលោភដល់ភារកិច្ចផ្តល់ទំនុក
ចិត្តនៃបុព្វសិទ្ធិ/ភាពសម្ងាត់រវាងមេធាវីនិងកូនក្តីផង និងឱ្យលោក មាស មុត លះបង់នូវសិទ្ធិរបស់
គាត់តាមរដ្ឋធម្មនុញ្ញដើម្បីរក្សាភាពស្ងៀមស្ងាត់ និងមិនធ្វើសក្ខីកម្មប្រឆាំងនឹងខ្លួនឯងផងនោះទេ ។

28. សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិលោក Cayley បានដកស្រង់នូវយោបល់ផ្នែកក្រមសីលធម៌ពីគណៈ
មេធាវីនៅ District of Columbia ដើម្បីផ្តល់ជាយោបល់ថា បុគ្គលដូចជាលោក មាស មុត មិន
អាចដឹងពីលក្ខណៈនៃលិខិតលះបង់សិទ្ធិទេ ហើយហេតុនេះ សហមេធាវីមានភារកិច្ចតម្រិតប្រុង
ឱ្យលោក មាស មុត ស្វែងរកដំបូន្មានពីមេធាវីខាងក្រៅ។ ជាថ្មីម្តងទៀត យុត្តិសាស្ត្រនៅ អ.វ.ត.ក
ពុំតម្រូវដូចអ្វីដែលគណៈមេធាវីនៅ District of Columbia បានលើកឡើងនៅក្នុងយោបល់ស្តីពី
ក្រមសីលធម៌ទេ។ នៅក្នុងកាលៈទេសៈណាក៏ដោយ នៅក្នុងរឿងក្តីដែលមានទំហំធំធេង និងមាន
លក្ខណៈសុក្រស្មាញដូចសំណុំរឿង ០០៣ គេពុំអាចដឹងច្បាស់ថានឹងត្រូវផ្តល់យោបល់ទីពីរតាម
របៀបណា និងតាមកាលៈទេសៈណាខ្លះ ដោយមិនបានដឹងពីចំនួនតិចតួចនៃអង្គហេតុ កាលៈ
ទេសៈ និងទង្វើដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់ និងទង្វើដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់នោះទេ មិនត្រឹមតែ
សម្រាប់លោក មាស មុត ទេ តែសូម្បីតែលោក អៀង សារី ក៏ដូច្នោះដែរ។ បន្ថែមទៅទៀត មេធាវី
ខាងក្រៅអាចនឹងធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ទំនាក់ទំនងរវាងមេធាវីនិងកូនក្តីដែលមានស្រាប់ ក្នុងគោលបំណង
ដើម្បីទទួលបាននូវការទុកចិត្តពីកូនក្តី និងការតែងតាំងឱ្យកាន់រឿងក្តីនេះ។ មានបញ្ហាច្រើនសន្លឹក
សន្លាប់កើតឡើងដោយសារសំណើដែលសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិលោក Cayley កំពុងស្នើឡើង
នេះ។ ជាការគ្រប់គ្រាន់ហើយដែលនិយាយថា ពុំមានភស្តុតាងណាមួយ យ៉ាងហោចណាស់ក៏ពុំ
មានភស្តុតាងជាសាធារណៈទេដែលថា នៅក្នុងរឿងក្តី *Gotovina* កូនក្តីត្រូវបានតម្រូវឱ្យទទួល
ដំបូន្មានឯករាជ្យ ឬថា សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិលោក Cayley លោក Kehoe ឬលោក
Akhavan ស្វែងរក ឬខិតខំប្រឹងប្រែងដោយខ្លួនឯង ដើម្បីស្វែងរកដំបូន្មានឯករាជ្យទៅតាម
យោបល់របស់គណៈមេធាវីនៅ District of Columbia នោះទេ។

ខ. សារណាឆ្លើយតបទៅនឹងអង្គហេតុដែលពាក់ព័ន្ធ

សារណាឆ្លើយតបរបស់សហមេធាវីទៅនឹងសេចក្តីសន្និដ្ឋានបន្ថែមរបស់

សហព្រះរាជអាជ្ញាស្តីពីទំនាក់ទំនងប្រយោជន៍

ទំព័រ ១៨ នៃ ៣៣

- 29. កថាខណ្ឌ ៤៩-៥៣៖ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ Cayley បានអះអាងជាថ្មីម្តងទៀតនូវអ្វីដែល បានបង្ហាញក្នុងសំណើ³⁰ ទោះជាគាត់ផ្តល់ការតស៊ូមតិ និងធ្វើការបញ្ចេញបញ្ចូលបន្ថែមដើម្បីគាំទ្រ អំណះអំណាងរបស់គាត់ថាលោក មាស មុត មានពិរុទ្ធភាពក៏ដោយ។ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ Cayley បានចូលរួម ឬពាក់ព័ន្ធក្នុងយុទ្ធនាការចំហរជាសាធារណៈមួយដើម្បីប្រមូលផ្តុំការដាក់ សម្ពាធអន្តរជាតិក្នុងការជំរុញឱ្យ ក.ស.ច.ស ធ្វើការចោទប្រកាន់ និងចាប់ខ្លួនជនសង្ស័យដែលត្រូវ បានផ្តោតគោលដៅក្នុងសំណុំរឿង ០០៣ និងសំណុំរឿង ០០៤។³¹ ដូច្នោះ លោក មាស មុត ពិតជា យល់ដឹងច្បាស់អំពីចេតនា *ពិតប្រាកដ* របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ Cayley ក្នុងការស្វែង ឱ្យមានការកាត់សេចក្តី និងការផ្តន្ទាទោសរូបគាត់ ដូច្នោះហើយ វាមិនមែនជាផលប្រយោជន៍ ល្អបំផុតសម្រាប់លោក មាស មុត ដែលត្រូវបោះបង់សិទ្ធិណាមួយរបស់គាត់ដែលមានចែងក្នុង រដ្ឋធម្មនុញ្ញឡើយ។
- 30. កថាខណ្ឌ ៥៤៖ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ Cayley បានយោងដោយមិនសមស្របចំពោះ សេចក្តីរាយការណ៍នៅក្នុងសារព័ត៌មាន អំពីការទទួលស្វាគមន៍សហមេធាវីការពារក្តីនៅពិធីបុណ្យ បូជាសព លោក អៀង សារី។ នេះមិនមានភាពជាប់ពាក់ព័ន្ធឡើយ ក្រៅពីបង្ហាញថា ក្រុមគ្រួសារ លោកអៀង សារី បានសម្តែងអំណរគុណចំពោះអ្វីដែលសហមេធាវីការពារក្តី បានធ្វើតាងនាមឱ្យ ឪពុករបស់ពួកគេ និងនេះជាការគោរពគ្នាទៅវិញទៅមករវាងមេធាវីការពារក្តី និងកូនក្តី។ បញ្ហា ទាំងនេះ ត្រូវបានលើកឡើងដើម្បីបង្ហាញថា វាជាកំចាត់ថាមេធាវីការពារក្តីនឹងប្រាកដជាធ្វើឱ្យខូច ប្រយោជន៍លោក មាស មុត កូនក្តីបច្ចុប្បន្នរបស់គាត់ ដោយសារថាកាតព្វកិច្ចរបស់មេធាវីការពារ ក្តីរបស់គាត់ក្នុងការតំណាងលោក អៀង សារី។ ទោះជាយ៉ាងនេះក្តី ការណ៍នេះបង្ហាញពីកម្រិតនៃ ការប្តេជ្ញាចិត្តរបស់សហមេធាវីការពារក្តី ដែលត្រូវអនុវត្តនៅពេលផ្តល់ការតំណាងតាមផ្លូវច្បាប់ ដល់ជនសង្ស័យ ឬជនជាប់ចោទណាម្នាក់។ វាបង្ហាញពីចរិតនៃការតំណាងដែលលោក មាស មុត រំពឹងទទួលបានពីសហមេធាវីការពារក្តី។ ផ្អែកលើមូលដ្ឋានខាងលើនេះ សហព្រះរាជអាជ្ញា អន្តរជាតិ Cayley និងសហព្រះរាជអាជ្ញារងអន្តរជាតិ Smith ដែលម្តងម្កាលបំពេញតួនាទីជាសហ

³⁰ សូមមើល សំណើ កថាខណ្ឌ ៣៥-៤១

³¹ សូមមើលជាទូទៅ សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មានរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា <http://www.eccc.gov.kh/en/media-center/press-releases>

សារណារវ័យតបរបស់សហមេធាវីទៅនឹងសេចក្តីសន្និដ្ឋានបន្ថែមរបស់

សហព្រះរាជអាជ្ញាស្តីពីទំនាក់ទំនងប្រយោជន៍

ទំព័រ ១៩ នៃ ៣៣

ព្រះរាជអាជ្ញាស្តីទីអន្តរជាតិ មើលទៅប្រហែលជាមានបំណងលុបបំបាត់មេធាវីការពារក្តីក្រុមនេះ ដែលចូលចិត្តតតវ៉ាដេញដោល ឬយ៉ាងណា³²។

- 31. កថាខណ្ឌ ៥៥-៥៦៖ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ Cayley យោងទៅលើគេហទំព័រដែលបង្កើតឡើងដោយសហមេធាវីការពារក្តីសម្រាប់រឿងក្តី លោកអៀង សារី។ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ Cayley មានចេតនាបំភាន់លោកសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិ Harmon ដោយអះអាងថាគេហទំព័រ និងសេចក្តីដកស្រង់នៅក្នុងកថាខណ្ឌ ៥៦ នៃដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរបន្ថែមជាអ្វីមួយថ្មី។
- 32. សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ Cayley ដឹង (ឬគួរដឹង)ថាគេហទំព័រនោះ ត្រូវបានបង្កើតឡើងចាប់តាំងពីឆ្នាំ ២០០៩ មកម៉្លេះ³³។ ការដកស្រង់នោះជាសេចក្តីថ្លែងការណ៍អំពីគោលដៅនៃគេហទំព័រចាស់ ដែលបង្ហាញយ៉ាងច្បាស់នៅគេហទំព័រដើម/ទំព័របើក។³⁴ គេហទំព័រនេះ ត្រូវបានបង្កើតឡើងសម្រាប់គោលបំណងបង្ហាញពីតម្លាភាព ដោយគិតដល់ភាពទន់ខ្សោយជាប្រព័ន្ធមួយចំនួន និងទំនោរនៃការបិទបាំងនៅ អ.វ.ត.ក³⁵។ គេហទំព័រថ្មី គ្រាន់តែជាកំណែថ្មីដែលធ្វើឱ្យ

³² ជារឿយៗ សហព្រះរាជអាជ្ញាស្តីទីអន្តរជាតិ Smith បានបញ្ចេញទស្សនៈ ថាមេធាវីការពារក្តីលោក អៀង សារី និងជាពិសេសលោកមេធាវី Karnavas មិនបង្អង់ដៃ ។ ទោះជាយ៉ាងណា ចំណុចនេះ បង្ហាញការសរសើរចំពោះគុណភាពខ្ពស់ និងទំហំការងារជាច្រើនដែលធ្វើឡើងដោយក្រុមមេធាវីការពារក្តីលោក អៀង សារី ទៅវិញ។

³³ សូមមើល គេហទំព័រចាស់របស់ក្រុមមេធាវីការពារក្តីលោក អៀង សារី, សូមមើលផងដែរ នៅលើគេហទំព័រ៖ <https://sites.google.com/site/IENGsarydefence/>។ សេចក្តីថ្លែងការណ៍ព័ត៌មានរបស់ក្រុមមេធាវីការពារក្តីស្តីពីការរំលោភបំពានលើភាពសម្ងាត់ ថ្ងៃទី ៤ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០០៩។ សេចក្តីថ្លែងការណ៍ព័ត៌មានរបស់ក្រុមមេធាវីការពារក្តីអំពីការដកចេញឯកសាររបស់ក្រុមមេធាវីការពារក្តីគេហទំព័រ, ថ្ងៃទី ៨ ខែ មីនា ឆ្នាំ២០០៩។

³⁴ សូមមើល គេហទំព័រចាស់របស់ក្រុមមេធាវីការពារក្តីលោក អៀង សារី, សូមមើលផងដែរ នៅលើគេហទំព័រ៖ <https://sites.google.com/site/IENGsarydefence/>។

³⁵ ដូចជើងទំព័រខាងលើ សូមមើល សេចក្តីថ្លែងការណ៍ព័ត៌មានរបស់ក្រុមមេធាវីការពារក្តីស្តីពីការរំលោភបំពានលើភាពសម្ងាត់ ថ្ងៃទី ៤ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០០៩។ សេចក្តីថ្លែងការណ៍ព័ត៌មានរបស់ក្រុមមេធាវីការពារក្តីអំពីការដកចេញឯកសាររបស់ក្រុមមេធាវីការពារក្តីគេហទំព័រ, ថ្ងៃទី ៨ ខែ មីនា ឆ្នាំ២០០៩។ សូមមើលផងដែរ លិខិតរបស់លោក Michael G. Karnavas សហមេធាវីការពារក្តីអន្តរជាតិ ធ្វើជូនគណៈមេធាវី Alaska ជាការឆ្លើយតបទៅនឹងបណ្តឹងរបស់ការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត មានចំណងជើងថា “សារណាឆ្លើយតបទៅនឹងបណ្តឹងជាប់ទាក់ទងនឹងដីកាសម្រេចស្តីពីការរំលោភបំពានលើភាពសារណារវ៉ូយតបរបស់សហមេធាវីទៅនឹងសេចក្តីសន្និដ្ឋានបន្ថែមរបស់

មានភាពប្រសើរជាងគេហទំព័រចាស់/គេហទំព័រដើមតែប៉ុណ្ណោះ។ គេហទំព័រថ្មី មានភាពខុសគ្នាតែមួយប៉ុណ្ណោះ គឺមានភាពងាយស្រួលប្រើជាងសម្រាប់អ្នកដែលចាប់អារម្មណ៍សិក្សាស្រាវជ្រាវ។ គេហទំព័រនេះមិនមានអ្វីអាក្រក់ឡើយ។ អត្ថបទដែលបានដកស្រង់ មិនប៉ះពាល់ដល់បញ្ហានាពេលបច្ចុប្បន្នឡើយ។ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ Cayley លើកឡើងថា គេហទំព័រនេះជាកំណត់តាំងនៃការបន្តភក្តីភាពរបស់សហមេធាវីការពារក្តីចំពោះលោក អៀង សារី ហើយប្រាកដជារាំងសមត្ថភាព ឬឆន្ទៈក្នុងការបំពេញកាតព្វកិច្ចការពារក្តីផ្តល់ទំនុកចិត្ត ប្រកបដោយក្រមសីលធម៌ និងវិជ្ជាជីវៈដល់លោក មាស មុត ។ នេះជាការលើកឡើងគួរឱ្យអស់សំណើច។ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ Cayley ពិតជាបានចូលរួមធ្វើការវាយប្រហារជាបុគ្គល ដោយលាក់មុខ ក្នុងគោលបំណងអុជអាល និងធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិ។

គ. សារណាផ្ទើរយកទៅនឹងទង្វើករណី

១. មិនមានទំនាស់ផលប្រយោជន៍ឡើយ

- 33. កថាខណ្ឌ ៥៧-៦៩៖ វាជាការគួរឱ្យអស់សំណើចដែលសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ Cayley បានលើកឡើងជាថ្មីម្តងទៀតនូវអំណះអំណាងតាមបែបឧបមាណវិធីនៅក្នុងសំណើ។ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ Cayley មិនយល់ច្បាស់ថាតើមេធាវីការពារក្តី មានបំណងការពារក្តីលោក មាស មុត ដោយវិធីណាឡើយ។ គាត់ពិតជាមិនដឹងអ្វីទាល់តែសោះអំពីទ្រឹស្តីនៃរឿងក្តី និងយុទ្ធសាស្ត្រដែលជ្រើសរើសដោយលោក មាស មុត ផ្អែកលើការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយសហមេធាវីការពារក្តីរបស់គាត់។ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ Cayley មិនមែនជាផ្នែកមួយនៃការប្រាស្រ័យទាក់ទងគ្នារវាងមេធាវី និងកូនក្តីឡើយ។ នេះគ្រាន់តែជាអ្វីដែលគាត់យល់ឃើញប៉ុណ្ណោះ។
- 34. ផ្អែកលើការសន្និដ្ឋានតាមបែបឧបមាណវិធីដែលបម្រើផលប្រយោជន៍ខ្លួន សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ Cayley អះអាងថាផលប្រយោជន៍ផ្លូវច្បាប់របស់លោក អៀង សារី និងមាស មុត “មានភាពប្រទាំងប្រទិសគ្នាយ៉ាងជាក់ស្តែង” និង “មានទំនាស់ផលប្រយោជន៍ជាច្រើន”។ គាត់ដក

សម្រាប់នៃកិច្ចស៊ើបអង្កេតរបស់តុលាការ ដែលគណៈមេធាវី Alaska បានទទួលនៅថ្ងៃទី ១២ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០០៩ ពីអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា” ថ្ងៃទី ២៤ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០០៩, www.icngsarydefence.org ។

សារណារវ័យតបរបស់សហមេធាវីទៅនឹងសេចក្តីសន្និដ្ឋានបន្ថែមរបស់

សហព្រះរាជអាជ្ញាស្តីពីទំនាស់ផលប្រយោជន៍ ទំព័រ ២១ នៃ ៣៣

Original EN: 00901422-00901443

ស្រង់សេចក្តីរាយការណ៍ក្នុងសារព័ត៌មានមួយ និងបានសំដៅលើលោក មាស មុត ដើម្បីបង្ហាញថា វាជាកំស្មានតាងនៃផលប្រយោជន៍តាមផ្លូវច្បាប់ដែលប្រទាំងប្រទិសគ្នាយ៉ាងច្បាស់ក្រឡែត។ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ Cayley បានបញ្ជាក់ពីចំណុចនេះនៅក្នុងសំណើ³⁶ ដោយលើកឡើងជាថ្មី ឬធ្វើការបញ្ចេញបញ្ចូលតាមការប៉ាន់ស្មានលើអ្វីដែលមិនមានមូលដ្ឋានច្បាស់លាស់។ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ Cayley មិនដឹងច្បាស់ពីអ្វីដែលត្រូវបានលើកឡើង មិនដឹងពីបរិបទ និងមិនដឹងមូលហេតុខ្លះឡើយ។ គាត់គ្រាន់តែអាចដឹងថាវាពិតប្រាកដ និងអាចដឹងបានតែប៉ុណ្ណោះ។ វាមិនសមហេតុផលឡើយដែលសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ Cayley លើកឡើងថា គប្បីត្រូវផ្តឹងផ្ទៃ ឬពិចារណាឱ្យបានដិតដល់នូវការដកស្រង់សេចក្តីពីសារព័ត៌មានមួយចំនួន ដែលមានការចុះកាលបរិច្ឆេទ ជាពិសេសទោះជាមិនដឹងប្រាកដពីការដកស្រង់សេចក្តីទាំងអស់ក៏ដោយ។

- 35. ដូចបានលើកឡើងខាងលើ ការអះអាងរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ Cayley ដែលថាគេហទំព័រថ្មីជាកំស្មានតាងបង្ហាញថា សហមេធាវីការពារក្តីកំពុងបន្តការពារក្តី និងបុព្វហេតុរបស់លោក អៀង សារី និងប៉ះពាល់យ៉ាងជាក់ច្បាស់ដល់ផលប្រយោជន៍របស់លោក មាស មុត នោះ (កថាខណ្ឌ ៦៥-៦៦) មិនសមហេតុផលឡើយ។ គេហទំព័រនេះ ជាការងារកំពុងដំណើរការដែលត្រូវការពេលវេលា និងធនធានដើម្បីបង្ហោះក្នុងគេហទំព័រនូវសារណាដែលបានដាក់ក្នុងរយៈពេលជាង៥ឆ្នាំកន្លងមក (មានសារណាចំនួន ៤៥០ ដោយមិនរួមបញ្ចូលការឆ្លើយឆ្លងមិនសម្ងាត់ ដូចជាសារអេឡិចត្រូនិក លិខិត និងអនុស្សរណៈ)។ ដូចបានកត់សម្គាល់ខាងលើ និងអាចមើលឃើញយ៉ាងច្បាស់នៅលើគេហទំព័រស្រាប់ថា គេហទំព័រនោះគឺជាឧបករណ៍សម្រាប់ការសិក្សាស្រាវជ្រាវ និងអាចចាត់ទុកជាផ្នែកមួយនៃកេរដំណែលរបស់អ.វ.ត.ក។ គេហទំព័រនោះ ជូនដំណឹងដល់សាធារណៈជនអំពីឯកសារ ដែលសហមេធាវីការពារបានដាក់ក្នុងការតំណាងលោក អៀង សារី ក្នុងសំណុំរឿង ០០២។ គេហទំព័រនោះ ពិតជាមានអត្ថបទ និងសេចក្តីប្រកាសព័ត៌មានមួយចំនួនមែន ក៏ប៉ុន្តែគេហទំព័រនោះមិនផ្តល់ការការពារក្តីឱ្យលោក អៀង សារី ឡើយ។ ដោយហេតុថាឯកសារ និងសារណាសម្ងាត់ ត្រូវបានដាក់ចំណាត់ថ្នាក់ឡើងវិញ ជាឯកសារ “សាធារណៈ”នោះ វាចាំបាច់ត្រូវបង្ហោះឯកសារទាំងនោះចូលក្នុងគេហទំព័រ ដើម្បីឱ្យសាធារណៈជនអាចរកឯកសារ

³⁶ សំណើ កថាខណ្ឌ ៤៣។

ទាំងនោះបាន។ ការអះអាងរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ Cayley ទាក់ទងនឹងគេហទំព័រនោះ មិនសមស្របឡើយ។

២. ទំនាស់ផលប្រយោជន៍ អាចត្រូវបានលើកលែង

36. កថាខណ្ឌ ៧០៖ ការអះអាងរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ Cayley ដែលថាការចូលរួមរបស់ សហមេធាវីការពារក្តីក្នុងសំណុំរឿង ០០៣ (និង ០០៤) នឹងបណ្តាលឱ្យ “ប៉ះពាល់យ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ” និងធ្វើឱ្យប៉ះពាល់កិច្ចការរដ្ឋបាលតុលាការ មិនមានមូលដ្ឋានឡើយ។ ផ្ទុយពីអ្វីដែលជាការប្រឌិត វាពិបាកយល់ថាតើការការពារក្តីយ៉ាងខ្លាំងក្លាដែលលោក មាស មុត រំពឹងទទួលបាន (ផ្អែកលើការ តំណាងកូនក្តីដែលមេធាវីការពារក្តីក្រុមនេះ ត្រូវបានទទួលស្គាល់ និងដូចអ្វីដែលសហព្រះរាជអាជ្ញា អន្តរជាតិ Smith បានទទួលស្គាល់នោះ³⁷) នឹងមានឥទ្ធិពលលើមតិសាធារណៈជន ឬមាន “ផលប៉ះ ពាល់យ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ” ជាក់ស្តែងចំពោះមុខមាត់ អ.វ.ត.ក ឬកិច្ចការរដ្ឋបាលតុលាការយ៉ាងណា។ ការ អះអាងទាំងនេះ មិនសមស្រប មិនមានការទទួលខុសត្រូវ និងស្មើតែជាលក្ខណៈបុគ្គល³⁸។

³⁷ សូមមើលជើងទំព័រលេខ ៣២ ខាងក្រោម។

³⁸ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិលោក Cayley អាចគ្រាន់តែលើកឡើងនូវអំណះអំណាងបែបនេះដោយសារមានគំនុំជាមួយសហ មេធាវី ដោយសារតែសហមេធាវីធ្លាប់បានធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋានពាក់ព័ន្ធនឹងលិខិតទំនាក់ទំនងការងារ ជាមួយភាគីតែម្នាក់ដែលៗ របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិលោក Cayley។ សូមមើល រឿងក្តី លេខ ០០២/១៩- ០៩-២០០៧-អវតក/អជសដ, សំណើរបស់លោក អៀង សារី ស្នើឱ្យស៊ើបអង្កេតពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រាស្រ័យទាក់ទងការងារ ភាគីម្នាក់រវាងសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ជាមួយលោកស្រីចៅក្រម Cartwright និង អ្នកដទៃទៀត, ថ្ងៃទី ២៤ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១១, ឯកសារ E137/3; សំណុំរឿង លេខ ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អវតក/អជសដ, បណ្តឹងសាទុក្ខរបស់ អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងលើបណ្តឹងដិតចិត្តលោកស្រីចៅក្រម Silvia Cartwright, ថ្ងៃទី ៥ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១២, ឯកសារ E137/5/1/1; សំណុំរឿង លេខ ០០២/១៩- ០៩-២០០៧-អវតក/អជសដ, បណ្តឹងដិតចិត្តលោកស្រីចៅក្រម Silvia Cartwright អនុលោមតាមវិធាន ៣៤ ឬជាជម្រើស ផ្សេង សំណើសុំការណែនាំ និងបង្គាប់ឱ្យបញ្ឈប់ និងឈប់ការប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយ ភាគីម្នាក់ (ex parte) និង សំណើសុំ ឱ្យបញ្ចេញឱ្យដឹងអំពីការប្រាស្រ័យទាក់ទងនានាជាមួយ ភាគីម្នាក់ (ex parte), ថ្ងៃទី ២៧ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១២, ឯកសារ E191។ គួរកត់សម្គាល់ផងដែរពីការសន្មតជាឯកជនដែលធ្វើឡើងនាពេលមួយក្នុងខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១២ រវាង សហព្រះរាជ អាជ្ញាអន្តរជាតិលោក Cayley ជាមួយសហការីគាត់ម្នាក់មកពីចក្រភពអង់គ្លេស ដែលក្នុងអំឡុងពេលនោះ គាត់បានកត់សម្គាល់ ថា គាត់មានសារមួយដែលគាត់ចង់ផ្តាំផ្តើរទៅលោក Karnavas ថា គាត់នឹងដកលោក Karnavas ចេញពីសំណុំរឿង ០០៣ ចំពោះការដែលព្យាយាមតំណាងជនសង្ស័យមួយរូបដែលមានឈ្មោះក្នុងសំណុំរឿង ០០២ ដែរ។ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ សារណាវីយ៉ាតបរបស់សហមេធាវីលោកស្រីចៅក្រម លោកស្រីចៅក្រម

37. ដូចការកត់សម្គាល់ខាងលើ នៅ ICTY មានឧទាហរណ៍ច្រើនឥតគណនា ដែលមេធាវីការពារក្តី បានចូលរួមការពារកូនក្តីច្រើនជាងមួយរូបក្នុងសំណុំរឿង ដែលមានអង្គហេតុជាប់ពាក់ទាក់ទងគ្នា។ រឿងក្តី Srebrenica ជាឧទាហរណ៍ដ៏ល្អមួយ។ រឿងក្តីនោះ ត្រូវបានកត់ត្រាជាសាធារណៈ ជាពិសេស សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ Carley និង Smith ស្គាល់មេធាវីដែលកំពុងចូលរួម ការពារក្តីឱ្យ Mladić និងការចូលរួមពីមុនក្នុងរឿងក្តីផ្សេងទៀត។ ឧទាហរណ៍ មេធាវីការពារក្តី Nenad Petrušić ជាមេធាវីការពារក្តីនាំមុខឱ្យឧត្តមសេនីយ៍ Krstić ដែលជាមេបញ្ជាការពិត ប្រាកដរបស់ Drina Corps ដែលស្ថិតនៅក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ឧត្តមសេនីយ៍ Mladić។ នៅពេលនោះ លោក Petrušić ជាសហមេធាវីការពារក្តីឱ្យឧត្តមសេនីយ៍ Mladić ដែលចូលរួម ពាក់ព័ន្ធជាមួយ Main Staff ដែលត្រួតត្រាលើ Drina Corps ដែលនៅក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ ឧត្តមសេនីយ៍ Mladić។ បច្ចុប្បន្ននេះ លោក Petrušić ជាសមាជិកដ៏សំខាន់មួយរូបនៅក្នុងក្រុម អ្នកច្បាប់របស់ឧត្តមសេនីយ៍ Mladić³⁹។ ករណីលោក Petrušić មិនមែនករណីតែមួយទេ។ ដូចបានកត់សម្គាល់ក្នុងសារណាឆ្លើយតប ឧត្តមសេនីយ៍ Mladić ត្រូវបានការពារក្តីដោយមេធាវី ពីររូបផ្សេងទៀត ដែលដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងរឿងក្តី Srebrenica ផ្សេងទៀត⁴⁰។ OTP បាន លើកឡើងពីការកង្វល់នៃ “ផលប៉ះពាល់យ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ” ក្នុងរឿងក្តីនេះ។

38. សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ Cayley ធ្វើការអះអាងលើនិរោធន៍ “ផលប៉ះពាល់យ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ” ចំពោះ អ.វ.ត.ក បើសិនសហមេធាវីការពារក្តីត្រូវការពារក្តីឱ្យលោក មាស មុត។ សហព្រះរាជ អាជ្ញាអន្តរជាតិ Cayley ឬ ក.ស.ព ដែលជាស្ថាប័នមួយ មិនបានដកខ្លួនចេញពីការស្នាក់នៅឡើងនៅ ពេលអ្នកវិភាគមួយរូបនៅ ក.ស.ព ដែលទទួលខុសត្រូវព្រាងដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងទៅស៊ើបសួរ សំណុំរឿង ០០២ បានប្តូរទៅធ្វើការនៅ ក.ស.ច.ស និងមានតួនាទីអ្នកវិភាគនៅក្នុងការស៊ើប

លោក Cayley បានជូនដំណឹងទៅលោក Karnavas ថា ការពិតកិច្ចសន្ទនានេះពិតជាបានកើតឡើងមែន តែថា គាត់ស្រវឹងនា ពេលនោះ ដែលអាចនាំឱ្យនិយាយបំប៉ាន់បំបោចមែននេះ។

³⁹ ទោះបីលោក Petrušić ពុំមែនជាមេធាវី ឬសហមេធាវីនៃកំណត់ត្រានោះក៏ដោយ ក៏គាត់នៅតែមានកាតព្វកិច្ចផ្តល់ទំនុកចិត្តដល់ កូនក្តីពីមុនរបស់គាត់គឺឧត្តមសេនីយ៍ Krstić និង ឧត្តមសេនីយ៍ Miletić ដែរ។ ហេតុនេះ ទោះបីគាត់មានតួនាទីនៅក្នុងក្រុមអ្នក ច្បាប់ការពារក្តីឧត្តមសេនីយ៍ Mladić ក៏ដោយ ក៏គាត់មិនមានសេរីភាពក្នុងបញ្ហាព្រឹត្តិមានសម្ងាត់ដែលគាត់បានទទួលកាលពីនៅ ជាតំណាងឧត្តមសេនីយ៍ Krstić និង ឧត្តមសេនីយ៍ Miletić តាមចិត្តដែរ ហើយគាត់ពិតជាមិនគួរចូលរួមជួយការពារក្តីដែលផ្តល់ ប្រយោជន៍ដល់ឧត្តមសេនីយ៍ Mladić ដោយធ្វើឱ្យមានមហន្តរាយដល់ឧត្តមសេនីយ៍ Krstić និង ឧត្តមសេនីយ៍ Miletić ដែរ។

⁴⁰ សូមមើល សារណាឆ្លើយតប, កថាខណ្ឌ ២១។

អង្កេតទាក់ទងនឹងដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងតែមួយនោះឡើយ⁴¹។ ស្រដៀងគ្នានេះ (ទោះជាត្រូវបានមើលឃើញយ៉ាងច្បាស់យ៉ាងណាក៏ដោយ) សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ Cayley មិនបានសម្តែងការភ្ញាក់ផ្អើលចំពោះ “ផលប៉ះពាល់យ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ” នៃការប្រាស្រ័យជាមួយភាគីតែម្ខាង ដែលបន្តធ្វើឡើងជាមួយចៅក្រមមួយរូបនៃអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងឡើយ ទោះជាបន្ទាប់ពីអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល ធ្វើការកត់សម្គាល់ថាការប្រព្រឹត្តរបស់គាត់ បណ្តាលឱ្យមានទំនាក់ទំនងមិនស្មើភាពគ្នា ដែលធ្វើឱ្យសាធារណជនយល់ឃើញថា ក.ស.ព កំពុងធ្វើការរួមគ្នាជាមួយអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងដើម្បីធ្វើឱ្យខូចប្រយោជន៍ជនជាប់ចោទក៏ដោយ⁴²។ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ Cayley មិនបានសម្តែងការភ្ញាក់ផ្អើលចំពោះការវាយប្រហារបើកចំហរជាសាធារណៈរបស់គាត់ លើភាពមិនប្រក្រតីជាក់ស្តែង ឬត្រូវបានមើលឃើញរបស់ ក.ស.ច.ស ដែលបានប្រព្រឹត្តឡើងដោយចៅក្រម Blunk សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិនៅពេលនោះ និងសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតជាតិ យូ ប៊ុនឡេង ក្នុងសំណុំរឿង ០០៣ និងសំណុំរឿង ០០៤ឡើយ⁴³។

⁴¹ សូមមើល សំណុំរឿង នួន ជា និងអ្នកផ្សេងទៀត, សំណុំរឿងលេខ ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អវតក/អជសដ, សំណើរបស់អៀង សារី ស្នើសុំព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធនឹងអ្នកជំនាញដែលមានហស្សនាម TCE-33, ថ្ងៃទី ១១ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១២, ឯកសារ E236/212; សំណុំរឿង នួន ជា និងអ្នកផ្សេងទៀត, សំណុំរឿងលេខ ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អវតក/អជសដ, សំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាសុំស្តាប់សក្ខីកម្មអ្នកជំនាញ ២ រូប និង សាក្សី ១៣ រូបបន្ថែមទៀតនៅក្នុងដំណើរការដំបូងនៃសវនាការ និងការជូនដំណឹងពីការស្នើសុំដាក់ឈ្មោះអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ៧ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹង នួន ជា នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង អនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៤), ថ្ងៃទី ៥ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១១, ឯកសារ E93/7, កថាខណ្ឌ ៩; សំណុំរឿង នួន ជា និងអ្នកផ្សេងទៀត, សំណុំរឿងលេខ ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អវតក/អជសដ, សំណើសុំព័ត៌មានទាក់ទងនឹងទំនាក់ទំនងប្រយោជន៍ដ៏មានសក្តានុពល, ថ្ងៃទី ១០ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០០៨, ឯកសារ A121; សំណុំរឿង នួន ជា និងអ្នកផ្សេងទៀត, សំណុំរឿងលេខ ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អវតក/អជសដ, លិខិតរបស់ ក.ស.ច.ស ផ្ញើជូនមេធាវីការពារក្តីមានចំណងជើងថា សំណើសុំផ្តល់ព័ត៌មានទាក់ទងនឹងករណីទំនាក់ទំនងប្រយោជន៍ជាយថាហេតុ, ថ្ងៃទី ២៤ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០០៨, ឯកសារ A121/I, ទំព័រ ១។

⁴² សំណុំរឿង នួន ជា និងអ្នកផ្សេងទៀត, សំណុំរឿងលេខ ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អវតក/អជសដ, សេចក្តីសម្រេចលើបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់ អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងស្តីពីបណ្តឹងដិតចិត្តលោកស្រីចៅក្រម Silvia Cartwright, ថ្ងៃទី ២៤ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១២, ឯកសារ E137/51/3, កថាខណ្ឌ ២៤។

⁴³ សូមមើលឧទាហរណ៍, សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មានដោយសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិលោក Cayley, សេចក្តីផ្តេងការណ៍របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិពាក់ព័ន្ធនឹងសំណុំរឿង ០០៣, ថ្ងៃទី ៩ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១១; សេចក្តីផ្តេងការណ៍របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ, សេចក្តីផ្តេងការណ៍របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិពាក់ព័ន្ធនឹងសំណុំរឿង ០០៤, ថ្ងៃទី ៥ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១១; បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិពាក់ព័ន្ធនឹងការបដិសេធនឹងសំណើសុំស៊ើបអង្កេតក្នុងសំណុំរឿង ០០៣, ថ្ងៃទី ១៩ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១១។ អត្តសញ្ញាណរបស់លោក មាស មុត ជាជនសង្ស័យម្នាក់ក្នុងចំណោមជនសង្ស័យសារណារឿយតបរបស់សហមេធាវីទៅនឹងសេចក្តីសន្និដ្ឋានបន្ថែមរបស់

39. កថាខណ្ឌ៧១៖ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ Cayley នៅតែបន្តប៉ាន់ស្មាននៅពេលអះអាងថា កិច្ចការរបស់ អ.វ.ត.ក នឹងទទួលបានផលប៉ះពាល់ បើសិនជាសហមេធាវីការពារក្តីក្រុមនេះតំណាង ឱ្យលោក មាស មុត។ ឧទាហរណ៍គួរឱ្យចាប់អារម្មណ៍មួយដែលបង្ហាញពីភាពផ្ទុយគ្នានៃកង្វល់ របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ Cayley គឺនៅពេលដែលសហព្រះរាជអាជ្ញារងអន្តរជាតិ Smith ធ្វើអន្តរាគមន៍ម្តងហើយម្តងទៀតក្នុងអំឡុងពេលសួរដេញដោល ខុច ក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០១ ថា ជនសង្ស័យ ឬជនជាប់ចោទ គួរទទួលបាន “ឱកាសទាំងអស់ដើម្បីទទួលបានការការពារក្តីឱ្យបាន ពេញលេញ”។ នៅពេលនោះ គាត់បានបកស្រាយខុសថាមានលទ្ធភាពដែល ខុច អាចត្រូវបានជំនុំ ជម្រះក្តីបន្ថែមទៀត ដូច្នោះគាត់បានលើកឡើង (និងស្នើតែណែនាំដល់ខុច) ថាសំណើរបស់ខុចសុំសិទ្ធិ មិនឆ្លើយដាក់បន្ទុកលើខ្លួនឯង គួរត្រូវបានទទួលយក⁴⁴។ បន្ទាប់មកទៀត អ្វីដែលគួរឱ្យអស់សំណើ ចប់ផុត និងជាការលាក់ពុតនោះ គឺនៅពេលដែលសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ Cayley និង Smith បានជំរុញឱ្យអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងចេញសេចក្តីណែនាំរំលឹកមួយដល់សាក្សីថា ពួកគាត់មិនត្រូវ ខ្លាចទទួលបានការចោទប្រកាន់ទេ ដោយសារស្នើតែគ្មានលទ្ធភាពបែបនេះសោះឡើយ⁴⁵។

40. វាជ្រុលពេកហើយ ដែលសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ Cayley បង្ហាញកង្វល់អំពីសិទ្ធិនៃការជំនុំ ជម្រះក្តីដោយត្រឹមត្រូវរបស់លោក មាស មុត។ កំណត់ត្រាសំណុំរឿង ០០២ បង្ហាញយ៉ាងច្បាស់ ថានៅពេលមានប្រយោជន៍ដល់ ក.ស.ព សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ Cayley មានទំនោរអនុវត្ត យុទ្ធវិធី ដែលអាចចោទសួរបានក្នុងការបំពានលើសិទ្ធិការជំនុំជម្រះក្តីដោយត្រឹមត្រូវរបស់លោក អៀង សារី ដោយខ្លួនលោកផ្ទាល់ ឬតាមរយៈអ្នកនៅក្រោមបង្គាប់គាត់។ សហព្រះរាជអាជ្ញា អន្តរជាតិ Cayley ជាអ្នកគាំទ្រម្នាក់ជំរុញឱ្យផ្តន្ទាទោស លោក មាស មុត តាមរយៈសារព័ត៌មាន។

ក្នុងសំណុំរឿង ០០៣ នៅពេលនេះត្រូវបានយកមកពិភាក្សានៅក្នុងសារព័ត៌មាន។ សូមមើលឧទាហរណ៍ James O’Toole, *Cayley in the Crosshairs*, កាសែតភ្នំពេញប៉ុស្តិ៍, ចេញផ្សាយថ្ងៃទី ១៣ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១១។

⁴⁴ សូមមើលឧទាហរណ៍ សំណុំរឿង ឆ្លូន ជា និងអ្នកផ្សេងទៀត, សំណុំរឿងលេខ ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អវតក/អជសដ, ប្រតិចារឹក, ថ្ងៃទី ៣ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១២, ឯកសារ E1/58.1, ទំព័រ ៧៤ (ភាសាអង់គ្លេស)។

⁴⁵ សូមមើល សំណុំរឿង ឆ្លូន ជា និងអ្នកផ្សេងទៀត, សំណុំរឿងលេខ ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អវតក/អជសដ, សំណើរបស់ សហព្រះរាជអាជ្ញា សុំអនុញ្ញាតក្នុងការផ្តល់លិខិតធានាអះអាងអំពីការមិនចោទប្រកាន់ដល់សាក្សីនានា, ថ្ងៃទី ៣០ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១២, ឯកសារ E200; សំណុំរឿង ឆ្លូន ជា និងអ្នកផ្សេងទៀត, សំណុំរឿងលេខ ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អវតក/ អជសដ, សំណើជាបន្ទាន់របស់លោក អៀង សារី សុំអនុញ្ញាតពេលវេលាបន្ថែម ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងសំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា សុំ អនុញ្ញាតផ្តល់ការធានាទាក់ទងទៅនឹងការមិនចោទប្រកាន់សាក្សី, ថ្ងៃទី ២០ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១២, ឯកសារ E200/1។

សារណាវិទ្យាស្ថានប្រយោជន៍សហគមន៍កម្ពុជា

សហព្រះរាជអាជ្ញាស្តីពីឧទ្ធរណ៍ប្រយោជន៍

ទំព័រ ២៦ នៃ ៣៣

ដូច្នោះ អ្វីដែលសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ Cayley ចង់បានបំផុតក្នុងសំណុំរឿង ០០៣ នោះ គឺ ក្រុមការពារក្តីដែលមិនបង្កង់ដៃ និងពូកែតវ៉ាដេញដោល ឲ្យមកធ្វើតំណាងលោក មាស មុត។

- 41. កថាខណ្ឌ ៧២៖ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ Cayley ផ្តល់អំណះអំណាងបន្ថែមដែលមានលក្ខណៈទូទៅ និងមិនមានមូលដ្ឋានថា ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ- ផ្អែកលើយុត្តិសាស្ត្រដែលបានដកស្រង់ - លោក មាស មុត នឹងមិនទទួលបានការការពារក្តីយ៉ាងខ្លាំងក្លាឡើយ ដោយសារអសមត្ថភាពជាក់ស្តែងមួយចំនួនរបស់សហមេធាវីការពារក្តីដែលត្រូវបានមើលឃើញ។ រឿងក្តីទាំងនេះ មានអង្គហេតុជាក់លាក់ និងមិនជាប់ទាក់ទងនឹងអង្គហេតុបច្ចុប្បន្នឡើយ។
- 42. កថាខណ្ឌ ៧២៖ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ Cayley អះអាងថាបើសិនជាសហមេធាវីការពារតំណាងលោក មាស មុត នោះ វានឹងប៉ះពាល់ដល់សុច្ឆរិតភាពនៃសំណុំរឿង ០០២ ដោយហេតុថា លោក មាស មុត មានឈ្មោះក្នុងបញ្ជីសាក្សីនៃសំណុំរឿង ០០២។ គួរឲ្យកត់សម្គាល់ថាសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ Cayley បានដាក់លោកមាស មុត នៅលើផ្ទាំងស៊ីបរបស់ក.ស.ព ជាសាធារណៈ។
- 43. សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ Cayley បានប្រកាសជាសាធារណៈថាលោក មាស មុត ស្ថិតនៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌយុត្តាធិការរបស់អ.វ.ត.ក។ គាត់ចូលរួមពាក់ព័ន្ធជាមួយបណ្តឹងរបស់សាធារណៈជនដែលចោទថាអ្នកខាងក្នុង (អ.វ.ត.ក) និងអ្នកខាងក្រៅ (រដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា) កំពុងត្រូវបានបង្ខំឲ្យការពារដើម្បីកុំឲ្យនាំខ្លួនជនសង្ស័យក្នុងសំណុំរឿង ០០៣ និង០០៤ មកជំនុំជម្រះក្តី⁴⁶។ បញ្ហាទាំងនេះត្រូវបានពិភាក្សាយ៉ាងក្តៅកកជាសាធារណៈ និងនៅក្នុងព័ត៌មានកម្ពុជា (សារព័ត៌មាន, វិទ្យុ និងទូរទស្សន៍)។ ដូច្នោះ លោក មាស មុត ពិតជាដឹងយ៉ាងច្បាស់អំពីលទ្ធភាពនៃការចោទប្រកាន់, ការចាប់ខ្លួន និងការជំនុំជម្រះក្តីលើខ្លួនគាត់។

⁴⁶ ជើងទំព័រខាងលើ លេខ ៣១។ សូមមើលផងដែរ លិខិតផ្ញើជូនរដ្ឋមន្ត្រីការបរទេស ស.រ.អា លោកស្រី Hillary Clinton, ថ្ងៃទី ២៧ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១១, អាចរកបាននៅលើគេហទំព័រ៖ <http://sites.google.com/site/IENGsarydefence/>; លិខិតផ្ញើជូននិពន្ធនាយក, គោលនយោបាយការបរទេស, ថ្ងៃទី ២៧ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១១, អាចរកបាននៅលើគេហទំព័រ៖ <http://sites.google.com/site/IENGsarydefence/>។ សូមមើលផងដែរ អង្គការយុត្តិធម៌សង្គមសេរី, ការវិវត្តន៍នាពេលថ្មីៗនៅអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា (Recent Developments at the Extraordinary Chambers of the Courts of Cambodia), ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១២, អាចរកបាននៅលើគេហទំព័រ៖ <http://www.soros.org/sites/default/files/cambodia-cccc-20120233.pdf>។

44. លោក មាស មុត បានដឹងពីសិទ្ធិរបស់គាត់ដែលមានចែងក្នុងរដ្ឋធម្មនុញ្ញ។ គាត់មានសិទ្ធិមិនផ្តល់សក្ខីកម្មក្នុងកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីមួយ- ដែលសហព្រះរាជអាជ្ញាមានគោលបំណង ចម្រាញ់រកភស្តុតាងដាក់បន្ទុក ដែលអាចជួយ ក.ស.ច.ស ក្នុងការបំពេញកិច្ចស៊ើបអង្កេត និង/ឬសម្រាប់ការជំនុំជម្រះក្តីនាពេលអនាគត។ លោក មាស មុត ក៏បានដឹងថាខុច បានសហការ និងផ្តល់សក្ខីកម្ម និងសារភាពក្នុងអំឡុងពេលសវនាការជំនុំជម្រះក្តីលើរូបគាត់ ប៉ុន្តែសហព្រះរាជអាជ្ញា មិនបានផ្តល់អ្វីជាការដោះដូរឡើយ។ នេះជាការលើកឡើងដ៏ជូរចត់ជាសាធារណៈដោយលោក Francois Roux មេធាវីអន្តរជាតិការពារឱ្យក្តីខុចនៅពេលនោះ⁴⁷។ ក្នុងអំឡុងពេលសវនាការលើបណ្តឹងសាទុក្ខសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ Cayley មានវត្តមាន នៅពេលដែល ក.ស.ព លើកទង្វើករណ៍គាំទ្រឱ្យបន្ថែមទម្ងន់ទោសដល់ខុច។ រឿងរ៉ាវទាំងអស់នេះ បានចុះផ្សាយជាដាច់ខាតក្នុងសារព័ត៌មាន។ ដូច្នោះ លោក មាស មុត អាចដឹងជាមុនថាតើត្រូវរំពឹងអ្វីពី ក.ស.ព និងជាពិសេសពីសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ Cayley និងព្រះរាជអាជ្ញារងអន្តរជាតិ Smith។

45. ដោយសារលោក មាស មុត បានដឹងបញ្ហាទាំងអស់ខាងលើនេះ គាត់បានជូនដំណឹងយ៉ាងច្បាស់អំពីការស្នើអនុវត្តសិទ្ធិមានចែងក្នុងរដ្ឋធម្មនុញ្ញដោយមិនផ្តល់សក្ខីកម្មក្នុងសំណុំរឿង ០០២ ឡើយ។ វាមិនមានមូលដ្ឋានឡើយក្នុងការលើកឡើងថាសហមេធាវីការពារក្តី បានប៉ុនប៉ង ឬមានបំណងធ្វើឱ្យប៉ះពាល់លទ្ធផលក្នុងសំណុំរឿង ០០២ ក្នុងការតំណាងលោក មាស មុត ក្នុងសំណុំរឿង០០៣។ លើសពីនេះ វាមិនសមហេតុផលឡើយដែលសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ Cayley អះអាងថាការសម្រាលទោស ទំនងជាកើតមាន បើសិនជាសហមេធាវីការពារក្តីណាមួយ និងផ្តល់ឱកាសឱ្យមេធាវីការពារក្តីដទៃទៀតដែលមានចេតនាល្អជាងនេះ ដើម្បីផ្តល់ប្រឹក្សាយោបល់សមស្របដល់លោក មាស មុតនោះ។

46. កថាខណ្ឌ ៧៤៖ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ Cayley នៅតែធ្វើការប៉ាន់ស្មានដែលមិនមានមូលដ្ឋានទាល់តែសោះថា សហមេធាវីការពារក្តី មានផលប្រយោជន៍បុគ្គលក្នុងលទ្ធផល ០០២ ទោះជាលោក អៀង សារី បានទទួលមរណភាពហើយក្តី។ សហមេធាវីការពារក្តី នៅបន្តកាតព្វកិច្ចផ្តល់ទំនុកចិត្តដល់លោក អៀង សារី ដូចបានទទួលស្គាល់ក្នុងសារណាឆ្លើយតបនេះ។ ទោះជាយ៉ាងនេះក្តី កាតព្វកិច្ចផ្តល់ទំនុកចិត្តដែលបន្តមាន មិនពាក់ព័ន្ធនឹង “ផលប្រយោជន៍បុគ្គល

⁴⁷ សូមមើល សារណាឆ្លើយតប, កថាខណ្ឌ ៣៧ ដល់ ៣៨។
សារណាឆ្លើយតបរបស់សហមេធាវីទៅនឹងសេចក្តីសន្និដ្ឋានបន្ថែមរបស់

ដើម្បីធ្វើឲ្យទទួលបានការណែនាំដែលមេធាវីការពារក្តីគាំទ្រក្នុងសំណុំរឿង ០០២ មានភាពសមស្រប និងមតិយោបល់ដែលលើកឡើងជាសាធារណៈមានលក្ខណៈសមហេតុផល” ដូចបានលើកឡើងដោយសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ Cayley នោះទេ។ ការលើកឡើងនោះ មិនសមហេតុផល និងមិនអាចទទួលយកបានឡើយ។

47. សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ Cayley ដកស្រង់ជាភស្តុតាងនូវសម្តីរបស់លោក Karnavas ដែលបានចុះផ្សាយនៅក្នុងសារព័ត៌មាន Toronto Star ដែលមិនផ្តល់ការគាំទ្រឡើយចំពោះភាពមិនសមហេតុផលដែលថាសហមេធាវីការពារក្តី កំពុងបន្តព្យាយាមផ្តល់យុត្តិកម្មចំពោះទទួលបានការណែនាំដែលបានលើកឡើងក្នុងសំណុំរឿង ០០២ នោះ។ ជាក់ស្តែង អត្ថបទនោះ ត្រូវបានដកស្រង់ដើម្បីអុជអាណសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតតែប៉ុណ្ណោះ។ ក្នុងអំឡុងពេលពេលពិភាក្សាគ្នាជាលក្ខណៈឯកជនជាមួយលោក Karnavas ជាច្រើនដង សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ Cayley និងព្រះរាជអាជ្ញារងអន្តរជាតិ Smith បានបញ្ចេញទស្សនៈស្រដៀងគ្នានេះដែរ។ ទោះជាមិនសំខាន់ ឬមិនជាប់ទាក់ទងនឹងបញ្ហានានាពាក់ព័ន្ធនឹងទំនាស់ផលប្រយោជន៍ដែលមិនអាចផ្សះផ្សាបានក៏ដោយ ក៏សេចក្តីពិពណ៌នាត្រូវស្វែងរក គ្រាន់តែបង្ហាញអំពីការលាក់ពុតដំពូកែបំផុតសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ Cayley និងសហព្រះរាជអាជ្ញារងអន្តរជាតិ Smith ដែលបានផ្តល់អត្ថបទដកស្រង់ចេញពីកិច្ចសម្ភាសន៍ជាមួយសារព័ត៌មាន Toronto Star ដោយមិនយកកម្រៃឡើយ។ ការដកស្រង់ចេញពីសារព័ត៌មាន Toronto Star មិនមានអ្វីដែលមានតម្លៃជាភស្តុតាងឡើយ កុំថាឡើយមានភាពជាប់ទាក់ទងនោះ។ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ Cayley គ្រាន់តែមានបំណងអុជអាណ និងធ្វើឲ្យប៉ះពាល់ដល់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិតែប៉ុណ្ណោះ។

48. កថាខណ្ឌ ៧៥-៧៧៖ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ Cayley បានចោទសហមេធាវីការពារក្តីថាបានអនុវត្តមិនគោរពតាមក្រមសីលធម៌ និងធ្វើប៉ះពាល់ដល់កិច្ចការរដ្ឋបាលរបស់តុលាការតាមរយៈការជូនដំណឹងរបស់លោក មាស មុត ដែលស្នើសុំអនុវត្តសិទ្ធិរបស់គាត់។ ទីមួយ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ Cayley សន្និដ្ឋានថាលោកមាស មុត នឹងមកផ្តល់សក្ខីកម្មក្នុងសំណុំរឿង ០០២ ខណៈដែលសហមេធាវីការពារក្តី មិនយល់ដូច្នោះឡើយ។ មិនមានការផ្តល់ភស្តុតាងដែលអាចជឿជាក់អំពីចេតនារបស់លោក មាស មុត មុនពេលគាត់ស្វែងរកការប្រឹក្សា និងការតំណាងផ្លូវច្បាប់ពីសហមេធាវីការពារក្តីឡើយ។ ទីពីរ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ Cayley មិនបានផ្តល់ភស្តុតាងដែលអាចជឿជាក់បានថាលោក មាស មុត មិនបានដឹងពីសិទ្ធិចែងក្នុងរដ្ឋធម្មនុញ្ញក្នុងការនៅស្ងៀម

មិនឆ្លើយតប ទោះជាកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីនៅ អ.វ.ត.ក កំពុងបន្តទៅមុខ និងសហព្រះរាជអាជ្ញា
 រងអន្តរជាតិ Smith បានណែនាំឲ្យជាសាធារណៈ និងស្នើតែលើកទឹកចិត្តខ្មុច កុំឲ្យឆ្លើយសំណួរ
 ដែលគាត់យល់ថាដាក់បន្ទុកលើខ្លួនឯងក៏ដោយ។ ទីបី នេះជាតួនាទីរបស់មេធាវីការពារក្តីក្នុងការ
 ផ្តល់ការប្រឹក្សាផ្លូវច្បាប់។ ក្នុងនោះ រួមមានសិទ្ធិចែងក្នុងរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃការជំនុំជម្រះក្តីដោយត្រឹមត្រូវ។
 ដូចបានលើកឡើងក្នុងកថាខណ្ឌខាងលើ ផ្អែកលើអ្វីដែលបានដឹងពីសំណុំរឿងខ្មុច ការជាប់ពាក់ព័ន្ធ
 ដែលលោក មាស មុត ត្រូវបានចោទ ដូចបានបង្ហាញក្នុងដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ ដែលអាច
 មើលបានជាសាធារណៈ និងការស្វែងយ៉ាងសកម្មដោយបើកចំហជាសាធារណៈរបស់សហ
 ព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ Cayley ដើម្បីឲ្យមានការចោទប្រកាន់លោក មាស មុតនោះ វាជាការ
 ចាំបាច់ដែលមេធាវីការពារក្តីដែលមានភាពរាងវែង និងមានសមត្ថភាព ត្រូវផ្តល់ប្រឹក្សាដល់លោក
 មាស មុត អំពីសិទ្ធិចែងក្នុងរដ្ឋធម្មនុញ្ញ អំពីសិទ្ធិមិនធ្វើសក្ខីកម្មប្រឆាំងខ្លួនឯងរបស់គាត់ បើសិន
 បើពួកគាត់ស្ថិតក្នុងតួនាទីជាសហមេធាវីការពារក្តីឲ្យលោក មាស មុត។ បើមិនដូច្នោះទេ វាជាការ
 ធ្វេសប្រហែសដ៏ធ្ងន់ធ្ងរ។

- 49. សិទ្ធិចែងក្នុងរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ត្រូវតែអនុវត្ត។ វាមិនមានមូលដ្ឋាន និងគួរឲ្យអស់សំណើចក្នុងការអះអាង
 ថានៅពេលដែលក្រុមមេធាវីការពារក្តី ជូនដំណឹង និងផ្តល់ប្រឹក្សាដល់កូនក្តីមួយរូបអំពីសិទ្ធិទទួល
 បានការជំនុំជម្រះក្តីដោយត្រឹមត្រូវ ហើយកូនក្តីរូបនោះ អនុវត្តសិទ្ធិទាំងនេះផ្អែកលើព័ត៌មាន និងការ
 ផ្តល់ប្រឹក្សាបែបនេះ ជាការជ្រៀតជ្រែកកិច្ចការរដ្ឋបាលតុលាការ។ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ
 Cayley មិនបានផ្តល់ភ័ស្តុតាងមិនលម្អៀង និងគួរឲ្យជឿជាក់បានដែលបង្ហាញថាសហមេធាវី
 ការពារក្តី ជះឥទ្ធិពល ឬដាក់សម្ពាធលើលោក មាស មុត ហួសហេតុឡើយ។ ដូចបានលើកឡើង
 ក្នុងកថាខណ្ឌខាងលើ វាជាការស្រមៃស្រមៃដែលសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ Cayley សន្និដ្ឋាន
 ថាលោក មាស មុត ដែលបានដឹងថាគាត់កំពុងត្រូវបានស៊ើបអង្កេត ដើម្បីធ្វើការចោទប្រកាន់ និង
 នាំខ្លួនមកជំនុំជម្រះក្តី ហើយបានដឹងពីអ្វីដែលកើតឡើងចំពោះខ្មុច និងដឹងពីការចោទជាទូទៅលើរូប
 គាត់ក្នុងសំណុំរឿង ០០៣ នឹងមកផ្តល់សក្ខីកម្មក្នុងសំណុំរឿង០០២ នោះ។ សហមេធាវីការពារក្តី
 មិនយល់ដូច្នោះទេ។

៣. ពាក្យសុំលះបង់សិទ្ធិ មានប្រសិទ្ធិភាព

50. កថាខណ្ឌ ៧៨-៨៤៖ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ Cayley លើកឡើងថាការលះបង់សិទ្ធិ មិនមានលក្ខណៈគ្រប់គ្រាន់ឡើយ ដោយហេតុថាពាក្យសុំនោះ មិនបានផ្តល់ព័ត៌មានជាក់លាក់ និងសម្ងាត់អំពីទំនាក់ទំនងរវាងមេធាវី-កូនក្តីដែលជាប់ទាក់ទងនឹងពាក្យសុំលះបង់សិទ្ធិនោះទេ។ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ Cayley ធ្វើការប៉ាន់ស្មានថាជាការចាំបាច់ដែលត្រូវពិគ្រោះយោបល់បន្ថែមជាមួយលោក អៀង សារី ហើយដោយគាត់បានទទួលមរណភាពហើយនោះ ពាក្យសុំលះបង់សិទ្ធិបច្ចុប្បន្នរបស់គាត់ មិនមានលក្ខណៈគ្រប់គ្រាន់ឡើយ។ ជាទូទៅ ពាក្យសុំលះបង់សិទ្ធិ មិនបញ្ជាក់ពីអង្គហេតុអំពីរឿងក្តីមួយ ឬអំពីព័ត៌មានជាក់លាក់ដែលត្រូវបានពិភាក្សាឡើយ។ ការលះបង់សិទ្ធិមួយផ្នែក ជាកិច្ចការសំខាន់ក្នុងការផ្តល់ប្រឹក្សាដោយហ្មត់ចត់ដល់កូនក្តីអំពីសិទ្ធិ និងអង្គហេតុនានា និងស្ថានភាពនៃរឿងក្តី។ កិច្ចការនេះ ត្រូវអនុវត្តដោយសហមេធាវីការពារក្តីក្នុងសំណុំរឿងនេះ។ ពាក្យសុំលះបង់សិទ្ធិ ដូចជាពាក្យសុំលះបង់សិទ្ធិដែលបានផ្តល់ក្នុងសំណុំរឿងនេះ ត្រូវបានប្រើប្រាស់ និងទទួលយកដោយតុលាការជាតិ និងសាលាក្តីអន្តរជាតិ ដូចជានៅ ICTY ។

51. ក្រៅពីធ្វើការប៉ាន់ស្មាន សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ Cayley បានផ្តល់ភ័ស្តុតាងមិនអាចជឿជាក់បានដែលបង្ហាញថាលោក អៀង សារី និង/លោក មាស មុត មិនទទួលបានការផ្តល់ប្រឹក្សាសមស្រប មុនពេលចុះហត្ថលេខាលើពាក្យសុំលះបង់សិទ្ធិរបស់ពួកគាត់ឡើយ។ នៅអ.វ.ត.ក មិនមានលក្ខខណ្ឌដែលតម្រូវឱ្យអង្គការពារក្តី ចាត់តាំងមេធាវីឯករាជ្យដើម្បីស្នើសុំយោបល់ឯករាជ្យ ឬយោបល់បន្ថែមពីលោក អៀង សារី ឬមាស មុត ឡើយ។ អ្វីដែលច្បាស់បំផុតនោះគឺប្រធានអង្គការពារក្តី ដែលជាមេធាវីមួយរូប និងបានអនុវត្តការងារនៅ ICTR បានជួបជាមួយលោក មាស មុត ជាលក្ខណៈឯកជន និងដោយមិនមានវត្តមានមេធាវីការពារក្តី ក្នុងគោលបំណងមួយចំនួន ក្នុងនោះដើម្បីបញ្ជាក់ថាលោក មាស មុត (ក) ពិតជាស្នើសុំឱ្យចាត់តាំងសហមេធាវីការពារក្តី (ខ) គាត់បានអនុវត្តការលះបង់សិទ្ធិ និងការជូនដំណឹង (គ) ស្ថានភាពនានាបន្ទាប់ពីការលះបង់សិទ្ធិ និងការជូនដំណឹង។

52. ការពោលអះអាងថាពាក្យសុំលះបង់សិទ្ធិ មិនមានលក្ខណៈគ្រប់គ្រាន់ដោយសារលោក អៀងសារីបានទទួលមរណភាពនោះ ជាឧទាហរណ៍មួយទៀតដែលបង្ហាញថាសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ Cayley គ្រាន់តែលើកឡើងដោយឥតប្រយោជន៍។ មិនមានយុត្តិសាស្ត្រនៅ អ.វ.ត.ក ដែលគាំទ្រជំហរនេះឡើយ។ ជាក់ស្តែង បើសិនមានច្បាប់ដូចអ្វីសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ Cayley អះអាងនោះ ពាក្យសុំលះបង់សិទ្ធិរបស់កូនក្តី នឹងដែលមានសុពលភាពជាស្វ័យប្រវត្តិបន្ទាប់ ពួកគាត់ទទួល

មរណភាព។ ការប៉ាន់ស្មានដែលថាអាចមានលទ្ធភាពស្តួចស្តើង ដែលសហមេធាវីការពារក្តី ស្នើសុំ ការណែនាំបន្ថែម និងការយល់ព្រមពីលោក អៀង សារី នោះ មិនមានមូលដ្ឋានគ្រប់គ្រាន់ដើម្បី បញ្ជាក់ថាពាក្យសុំលះបង់សិទ្ធិនេះ មិនមានសុពលភាព ឬមានលក្ខណៈគ្រប់គ្រាន់ឡើយ។

III. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និង ដំណោះស្រាយដែលបានស្នើសុំ

53. លោក មាស មុត មានសិទ្ធិជាសារវ័ន្តក្នុងការជំនុំជម្រះក្តីដោយត្រឹមត្រូវដើម្បីទទួលបានការតំណាង ពីមេធាវីដែលគាត់ជ្រើសរើសដោយខ្លួនឯង⁴⁸។ លោក មាស មុត មានសិទ្ធិចែងក្នុងរដ្ឋធម្មនុញ្ញក្នុង ការជំទាស់មិនផ្តល់សក្ខីកម្មក្នុងសំណុំរឿង០០២/០១ ជាពិសេសនៅពេលយល់ឃើញថាគាត់ជាជន សង្ស័យដែលត្រូវបានផ្តោតគោលដៅ និងស្ថិតក្រោមការស៊ើបអង្កេតដោយ ក.ស.ច.ស ក្នុង សំណុំរឿង ០០៣ ។ វាជាកំចាត់ថាសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ Cayley នឹងព្យាយាមជំរុញឱ្យ លោក មាស មុត ឆ្លើយដាក់ពន្ធនាគារលើខ្លួនគាត់ បើសិនលោក មាស មុត ផ្តល់សក្ខីកម្មក្នុងសំណុំ រឿង ០០២។ សហមេធាវីការពារក្តី បានពិភាក្សាជាមួយលោក អៀង សារី និងលោក មាស មុត អំពីទំនាស់ផលប្រយោជន៍ ដែលអាចកើតឡើងក្នុងរឿងក្តីរបស់ពួកគាត់បណ្តាលមកពីការតំណា ងក្នុងក្តីរូបក្នុងពេលតែមួយ។ សហមេធាវីការពារក្តី លោក អៀង សារី និងលោក មាស មុត មាន ការពេញចិត្តដោយសារមិនមានទំនាស់នៃផលប្រយោជន៍ ដែលអាចកើតឡើងរវាងសំណុំរឿងទាំង ពីរនេះឡើយ។ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ មិនបានបង្ហាញគ្រប់គ្រាន់ និងមិនបានបង្ហាញភ័ស្តុតាង ជាក់ស្តែងថាទំនាស់ផលប្រយោជន៍ដែលមិនអាចផ្សះផ្សាបាន ពិតជាកើតមាន ជាអង្គហេតុដើម្បី ជំទាស់ទៅនឹងការតែងតាំងសហមេធាវីការពារក្តីដើម្បីតំណាងលោក មាស មុត ក្នុងសំណុំរឿង ០០៣ ឡើយ។

អាស្រ័យហេតុនេះ យោងតាមហេតុផលដែលបានលើកឡើងខាងលើ ក្រុមមេធាវីការពារក្តីសូមស្នើដោយក្តី គោរពដល់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត សូមមេត្តា**ច្រានចោល**សំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ និង ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរបន្ថែម និងបញ្ជាក់ពីការតែងតាំងសហមេធាវីការពារក្តីដោយអង្គភាព គាំពារការពារក្តី។

⁴⁸ រដ្ឋធម្មនុញ្ញកម្ពុជា, មាត្រា ៣៨; កិច្ចព្រមព្រៀង, មាត្រា ១៣(១); ច្បាប់ស្តីពីការបង្កើត អ.វ.ត.ក, មាត្រា ៣៥(ថ្មី)(ឃ)។

សូមលោកសហចៅក្រមទទួលយកសំណើសុំនេះដោយក្តីគោរព។

ធ្វើនៅភ្នំពេញ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ថ្ងៃទី ២៣ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៣

អាង ឧត្តម

Michael G. KARNAVAS

សារណាវិញ្ញាបនបត្រសហមហាវិទ្យាល័យស្ថិតនៅទីស្នាក់ការកណ្តាលបន្ទែតប្រទេស

សហព្រះរាជអាជ្ញាស្ថិតិទំនាក់ទំនងផលប្រយោជន៍

Original EN: 00901422-00901443

ទំព័រ ៣៣ នៃ ៣៣